

JODOROWSKY MANARA

BORGIA

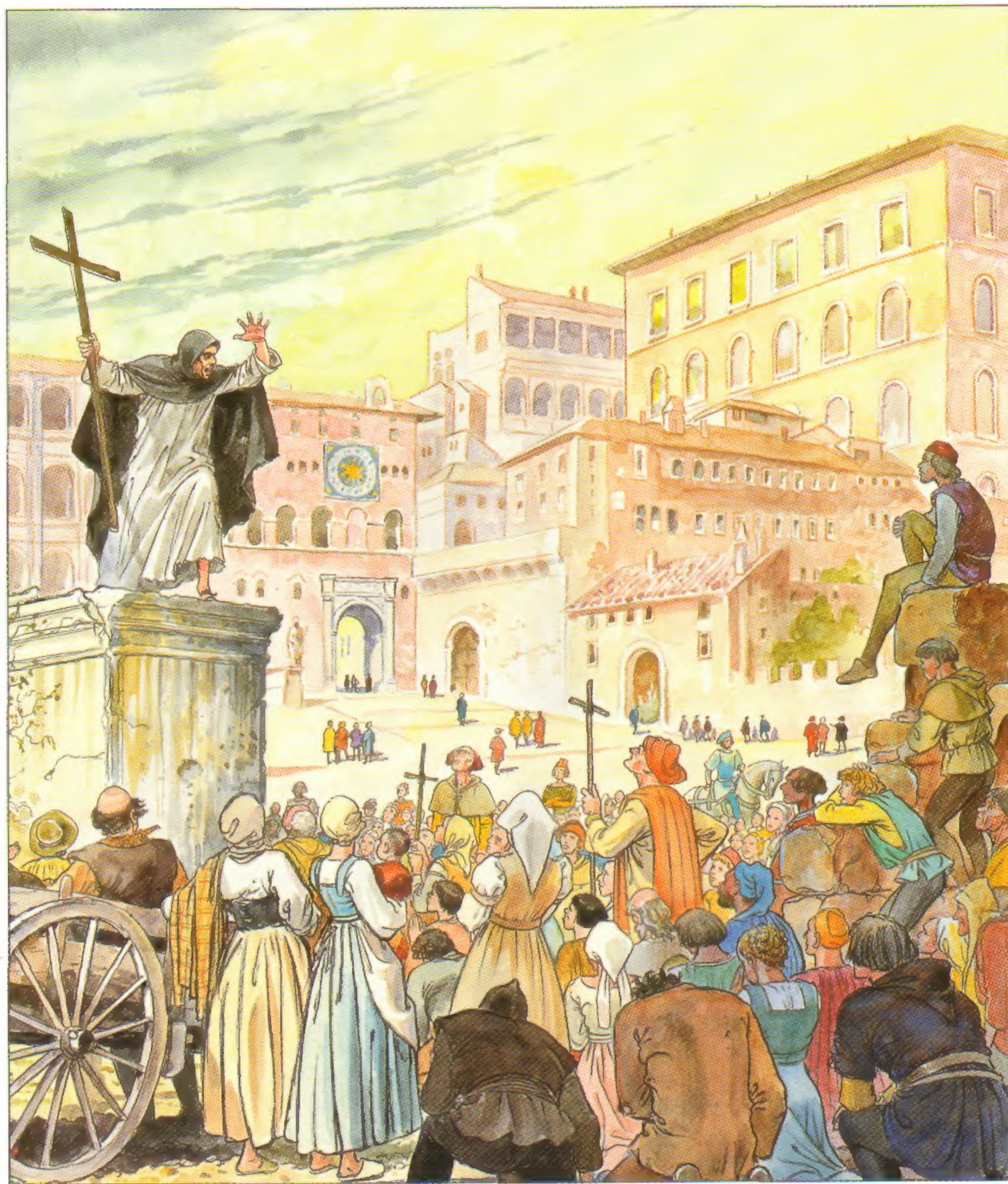
Deel I : Bloed voor de paus

JODOROWSKY MANARA

BORGIA

Deel 1 : Bloed voor de paus

SOMBRIERO

DE FAMILIE BORGIA

Voorlopers van de maffia

De familie Borgia mag zonder meer worden beschouwd als de invloedrijkste familie in het Italië van de vijftiende eeuw. De Borgia's hebben een zeer belangrijke invloed gehad in de ontwikkeling van de geschiedenis van Italië, Spanje en Frankrijk. Door hun enorme macht, voornamelijk binnen de katholieke kerk waren ze gedurende vele tientallen jaren degenen die de ontwikkelingen bepaalden binnen de religie, de politiek en de kunst.

Ze handelden zonder scrupules. Om hun kerkelijke machtspositie te bereiken en te behouden maakten ze gebruik van alles wat God verboden heeft: moord, verraad, corruptie, politieke intriges en bovenal nepotisme: de benoeming van eigen familieleden op alle belangrijke posities binnen kerk en staat. Op die manier kon de familie Borgia uiteindelijk alle macht in handen krijgen.

De manier waarop de familie Borgia te werk ging, doet sterk denken aan de manier waarop de maffia driehonderd jaar later te werk zou gaan. Het is niet voor niets dat Mario Puzo, schrijver van 'De Peetvader', behalve zijn bestseller over de maffia ook een boek aan de Borgia-dynastie heeft gewijd ('De Familie'). Ook al speelt de geschiedenis van de familie Borgia zich af in de Renaissance (ruwweg de veertiende tot zestiende eeuw), het verhaal doet van begin tot eind denken aan maffiapraktijken. De Borgia's kunnen met recht de voorlopers van de maffia worden genoemd.

Om te kunnen begrijpen hoe een invloedrijke familie op een dergelijke manier de kerk en de staat naar hun hand kan zetten, is het belangrijk om te weten hoe de situatie in die tijd in Italië was.

Het was een tijd waarin Europa vanuit de donkere Middeleeuwen naar een periode van grote bloei ging: de Renaissance. Italië bestond nog niet als zelfstandige staat. Het gebied dat we nu Italië noemen, bestond uit vijf grootmachten: Venetië, Milaan, Florence, Napels en Rome. Daarnaast waren er verschillende kleine stadsstaatjes die elkaar voortdurend naar het leven stonden.

Rome was in die tijd niet bepaald een heilige stad. In de straten van Rome werden burgers beroofd en huizen geplunderd. Dagelijks werden er mensen vermoord en de prostitutie tierde welig.

Er wordt gezegd dat in die tijd in Rome alles te koop was. Wie geld had kon kerken, priesters, vergeving en zelfs vergiffenis van God kopen. Een ideale voedingsbodem voor het kopen van macht.

De Renaissance was een periode van ongekende opleving en bloei van de kunsten en wetenschappen. Het was een tijdperk waarin de fundering werd gelegd voor alle religieuze, sociale en politieke aspecten van onze Europese samenleving. Bekende kunstenaars uit die tijd zijn: Leonardo da Vinci, Botticelli en Michelangelo.

Ook de kerk beleefde in die tijd grote veranderingen. De katholieke kerk had immers net het Westers Schisma overleefd, een tijdperk waarin de paus van Rome en een tegenpaus in Avignon beiden pretendeerden hoofd van de kerk te zijn.

Het was een tijdperk met nieuwe economische, culturele en spirituele waarden, die echter in handen waren van een kleine minderheid. Het was de tijd waarin de familie Borgia aan de macht kon komen. Een rijke getalenteerde familie, echter tevens een familie van samenzweerders, zonder scrupules en zonder mededogen. Ze voerden een meedogenloos complot, gevoed door nepotisme, politieke intriges en ethische en economische corruptie. Hun opkomst veroorzaakte jaloezie en haat, wat uiteindelijk ook weer tot hun ondergang zou leiden.

Centraal in die geschiedenis staat Rodrigo Borgia (1431-1503), paus Alexander VI, wiens begeerte naar macht, rijkdom en vrouwen alleen werd geëvenaard door zijn liefde voor zijn familie.

Rodrigo Borgia was de tweede paus met de achternaam Borgia. Grondlegger van de macht van de Borgia's was zijn oom: Alfonso Borgia.

Alfonso Borgia (1378-1458) kwam uit een aanzienlijk Spaans geslacht, de familie De Borja. Hij werd in 1429 benoemd als bisschop van Valencia. Na zijn benoeming tot kardinaal, in 1444, vestigde hij zich in Rome waar hij zijn naam in Borgia veranderde. Hij werd in 1455 benoemd als de nieuwe paus: paus Calixtus III.

Zijn eerste pauselijke beslissing was zijn achttienjarige neef en protégé Rodrigo Borgia tot kardinaal en hoofd van de pauselijke strijdkrachten te benoemen. Een eerste stap om zijn gehele familie aan de macht te brengen.

Rodrigo Borgia was op vijftienjarige leeftijd al tot bisschop van Pamplona gewijd. Ondanks het feit dat hij nauwelijks een gelovig man kan worden genoemd, werd hij aartsbisschop van Valencia en door toedoen van zijn oom Alfonso kardinaal.

Rodrigo hield er vele minnaressen op na en had een aantal buitenechtelijke zonen. Hij erkende dat God niet wilde dat priesters trouwden, maar was van mening dat God niet had verboden dat zij kinderen mochten verwekken. Hij onderhield daarom in alle openheid ook nog een erkende relatie met de courtesane Vannozza Catanei bij wie hij vier zonen kreeg.

Rodrigo Borgia kreeg in 1492 de kans paus te worden. Nadat in dat jaar paus Innocencio VIII was overleden, wist Rodrigo vrijwel alle kardinalen van het concilie om te kopen en zo zijn benoeming tot paus in de wacht te slepen. Hij noemde zich Paus Alexander VI. Van 1492 tot 1503 stond hij aan het hoofd van de katholieke kerk. Zijn ambtsperiode wordt gekenmerkt door hervorming van de staatsfinanciën en de oorlog tegen het Ottomaanse Rijk. Maar verder bestond deze voornamelijk uit machtsspelletjes die bedoeld waren om zijn eigen belangen, en die van zijn familie, te beschermen. Om zijn macht als paus veilig te stellen benoemde hij bijvoorbeeld in totaal zevenenveertig familieleden tot kardinaal, onder wie zijn zoon Cesare Borgia.

Cesare Borgia (1475-1507) was een van de meest controversiële leden van de familie Borgia. Hij hongerde naar macht en was een man zonder scrupules. Om zijn doel te bereiken schrok hij niet terug voor moord en verraad.

Cesare stond bekend als een goed krijgsheer. Samen met de paus ging hij op rooftocht. Adellijke families namen ze land en bezittingen af. Dat land schonken ze als hertogdom aan kinderen uit hun familie, hoewel die vaak nog maar twee of drie jaar oud waren.

Daarnaast had Cesare een bijzonder gevoel voor schoonheid en was hij patroonheer van de kunsten. Hij heeft Michelangelo ertoe bewogen de plannen voor de verbouwing van de Sint-Pieterskerk te maken.

In 1497 legde Cesare zijn kerkelijk ambt neer om politieke macht te verwerven. In 1499 trouwde hij met Charlotte d'Albret, de zuster van de koning van Navarra. Hij veroverde Romagna en Umbrië. In 1507 stierf hij tijdens een veldslag bij Viana in Spanje.

Van de kinderen van Rodrigo Borgia spreekt het levensverhaal van Lucrezia Borgia (1480-1519) het meest tot de verbeelding. Lucrezia was, net als Cesare, een buitenechtelijk kind van Alexander VI en zijn minnares Vannozza Catanei. Zij werd door haar vader en Cesare gebruikt voor hun eigen politieke interessen. Door hen moest ze drie keer trouwen. De eerste keer al op dertienjarige leeftijd met Giovanni Sforza uit Milaan. Het huwelijk werd geannuleerd wegens vermeende impotentie van Giovanni. Haar tweede huwelijk was met Alfonso van Aragon. Die echtgenoot werd echter op bevel van Cesare gewurgd. Daarna trouwde ze met Alfonso d'Este, hertog van Ferrara. In die rol wist ze de stad Ferrara te verheffen tot een van de voornaamste Europese kunststeden. Ondanks haar drie huwelijken onderhield ze een intieme relatie met haar broer Cesare en zelfs met haar vader Rodrigo.

Na de dood van Rodrigo Borgia, ofwel paus Alexander VI, in 1503 maakte zijn opvolger, paus Julius II, een einde aan de macht van de Borgia's.

Het verhaal van deze belangrijke en beruchte familie verschijnt nu als stripverhaal, met een scenario van Alejandro Jodorowsky en tekeningen van Milo Manara. Alejandro Jodorowsky is schrijver en cineast, Milo Manara is de kroonprins van het erotische stripverhaal.

Het is absoluut waar dat ze in de stripversie van deze bijzondere episode uit de geschiedenis extra veel aandacht besteden aan de meest smeulige details, maar ze gaan daarbij zeker niet voorbij aan de sociale en politieke gebeurtenissen van deze jaren, die de sprong van de donkere Middeleeuwen naar de verlichte Renaissance markeerden.

Het complete stripverhaal over het leven van de Borgia's zal bestaan uit drie delen. Deze inleiding is bedoeld om u te laten weten dat alles wat u gaat lezen berust op een stuk werkelijke geschiedenis, hoe bizar het er soms ook aan toe gaat.

BORGIA deel 1 - BLOED VOOR DE PAUS

ISBN 978 90 8716 001 2

vertaling: Ed Schilders

lettering: Jos Wauters

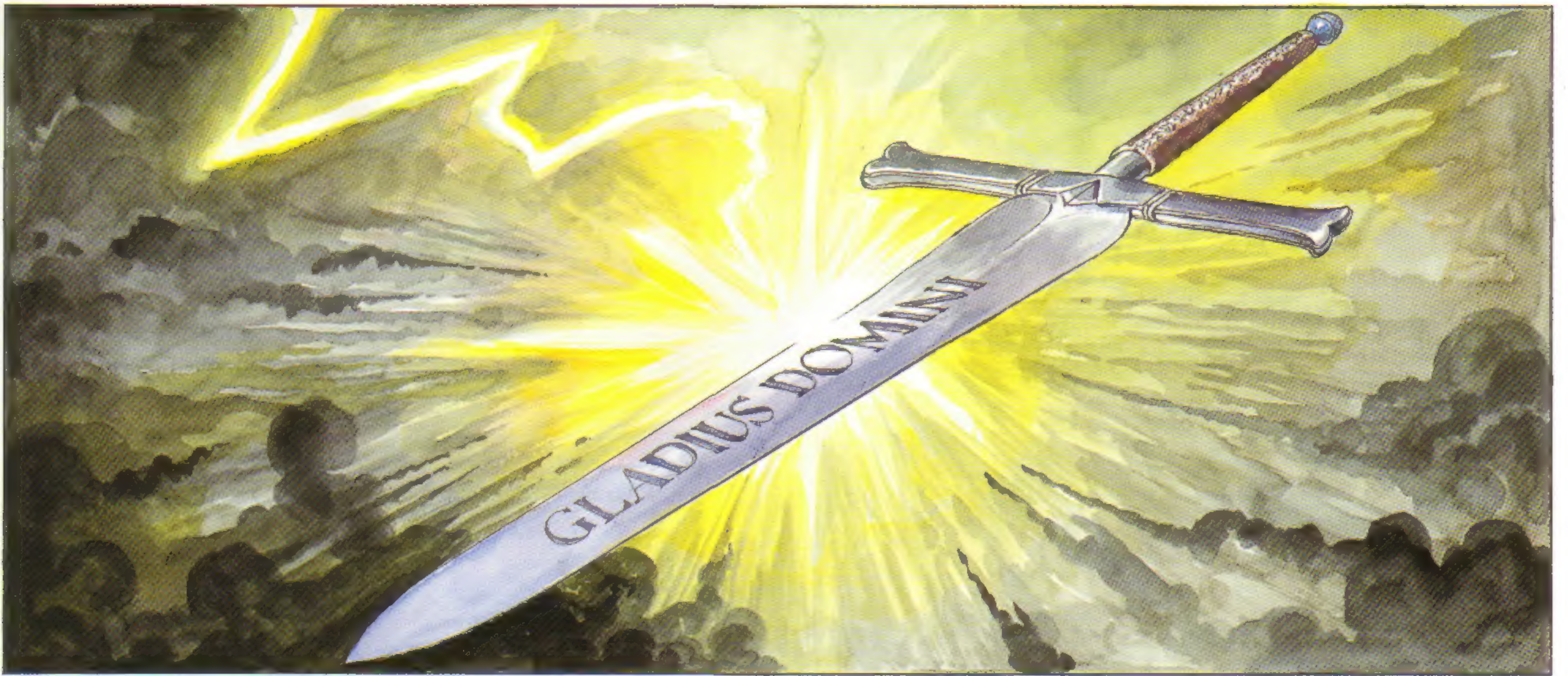
voorwoord: Har van Fulpen

© Editions Sefam / Albin Michel BD - Paris 2004

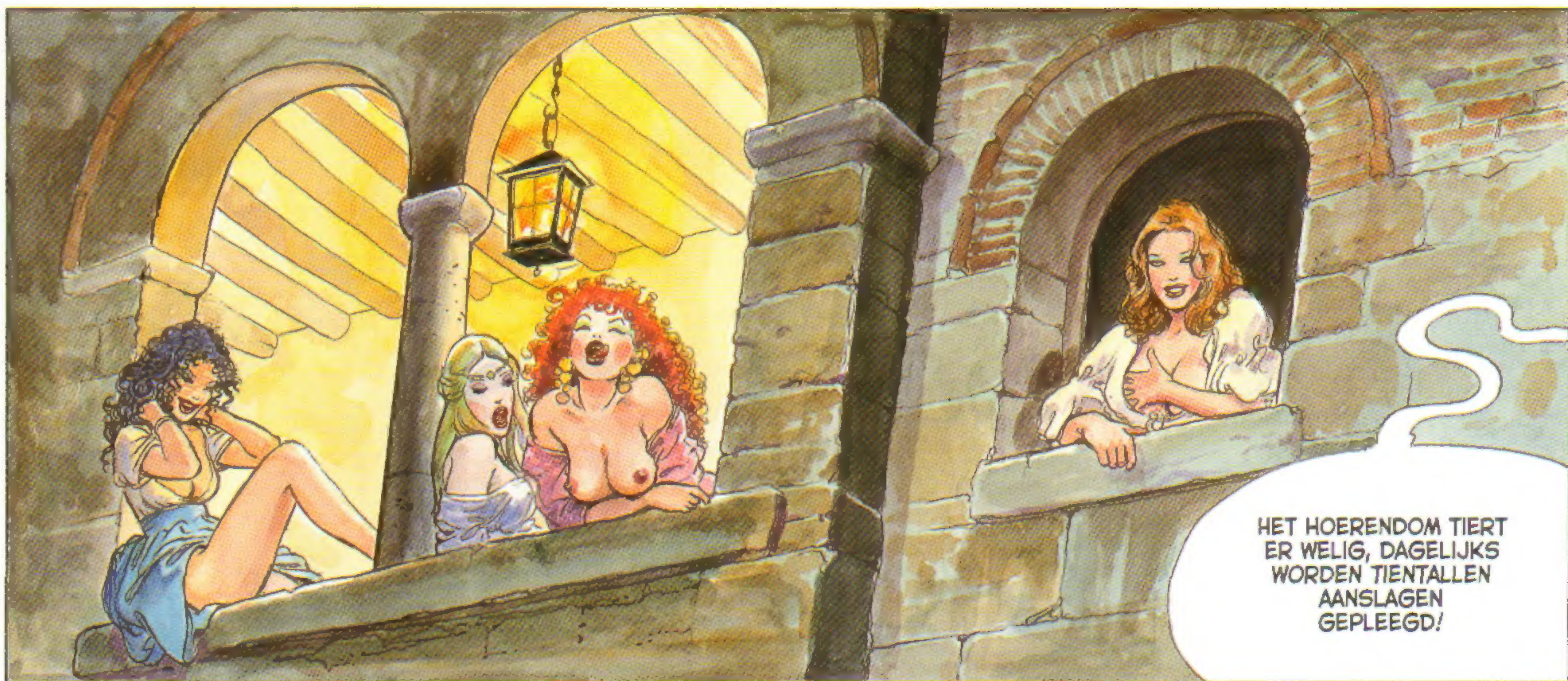
© Nederlandse editie: Sombrero Media - Amsterdam 2005

1ste druk: december 2005

2de druk: januari 2007

GLADIUS DOMINI SUPER
TERRAM CITO ET VELOCITER!
IK HEB HET GODDELIJK
ZWAARD ZIEN NEERKOMEN
OP DE MENSENWERELD!
IK HEB ZE ZIEN STROMEN,
DE RIVIEREN VAN BLOED!

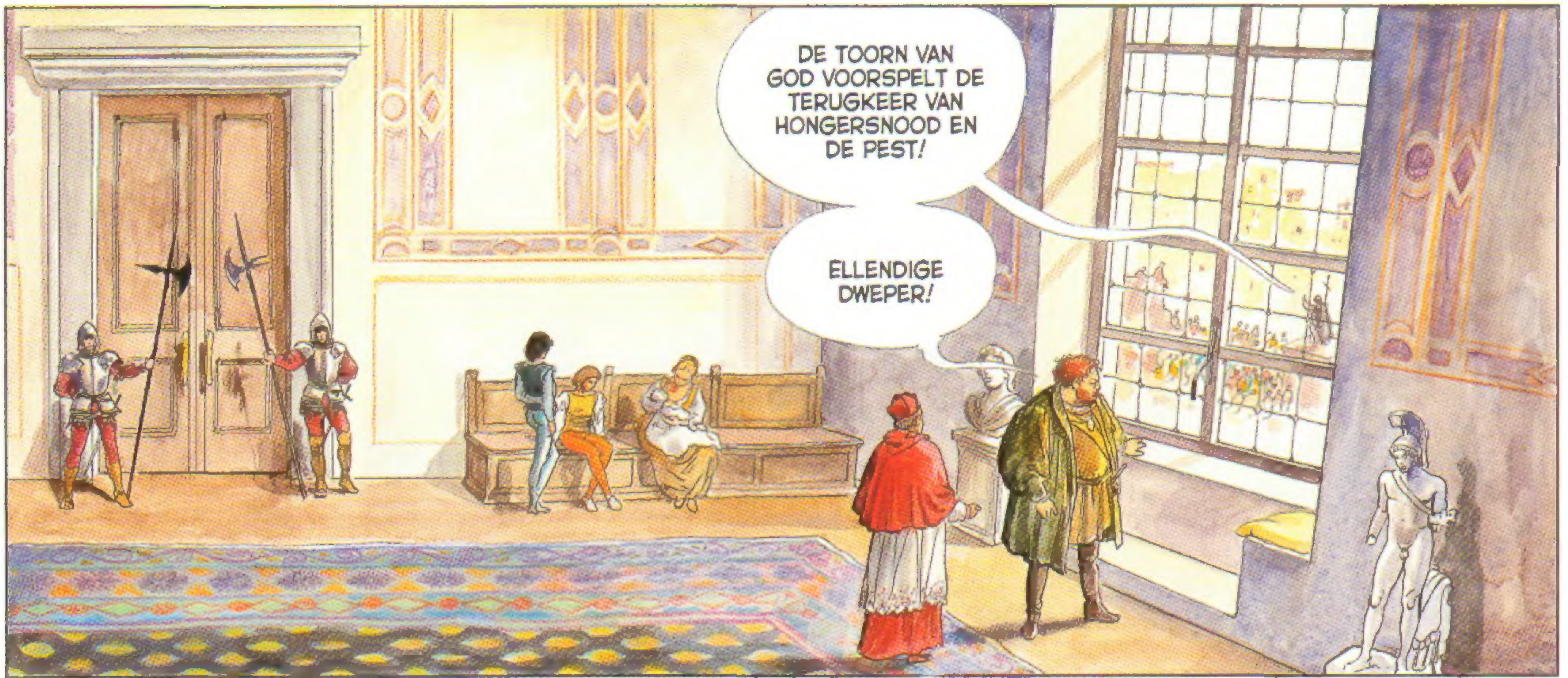
HET HOERENDOM TIERT
ER WELIG, DAGELIJKS
WORDEN TIETALLEN
AANSLAGEN
GEPLEEGD!

VOOR VEEL GELD VERSTREKT
DE GEESTELIJKHEID AFLATEN
ALS ABSOLUTIE VOOR DE
ALLERLAAGSTE WANDADEN!
ZELFS DE PAUS WAAGT HET
DE GODDELIJKE VERGIFFENIS
TE VERKWANSELEN!

KARDINALEN NEMEN
STEEKPENNINGEN AAN
EN HOUDEN ER MINNA-
RESSEN OP NA!
DE SCHANDE, HET
VERDERF, EN DE
WELLUST
REGEREN!

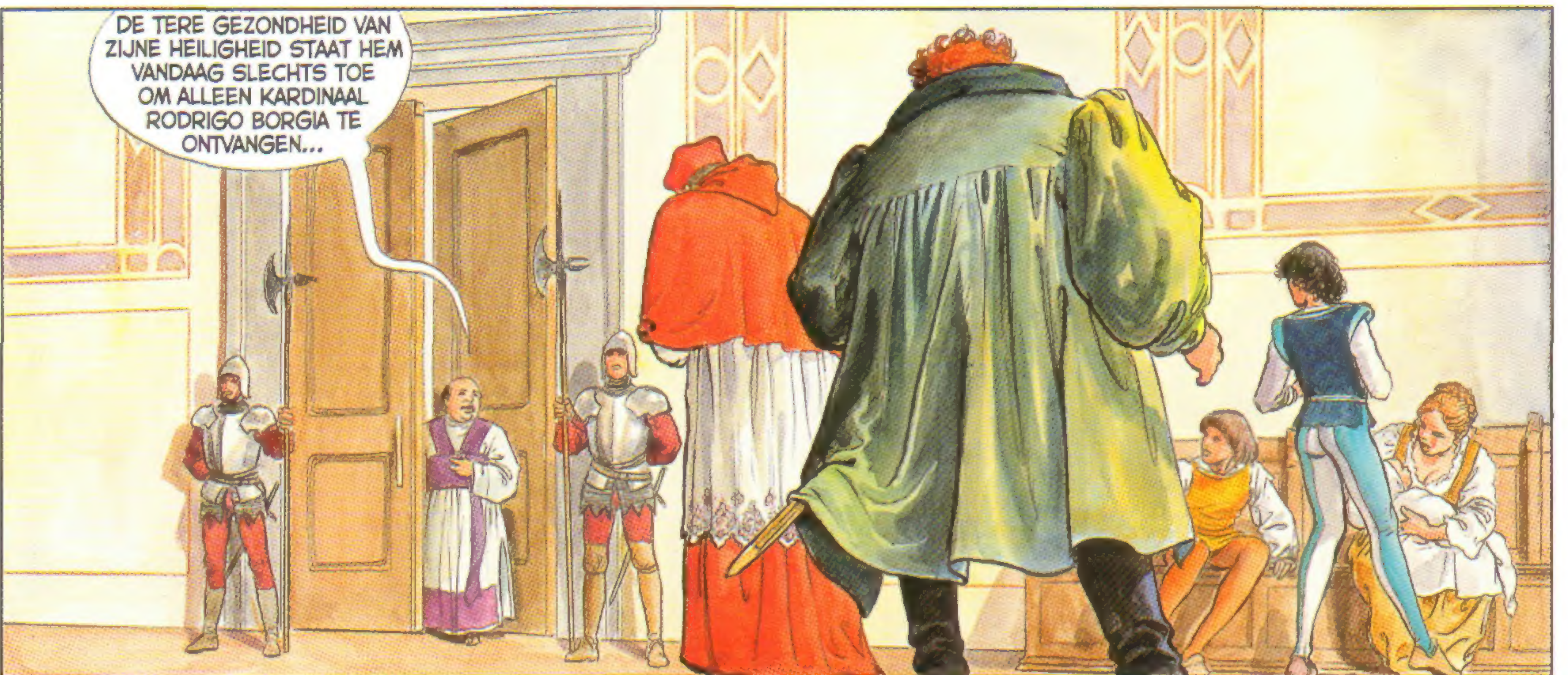
DE TOORN VAN
GOD VOORSPELT DE
TERUGKEER VAN
HONGERSNOOD EN
DE PEST!

ELLENDIGE
DWEPER!

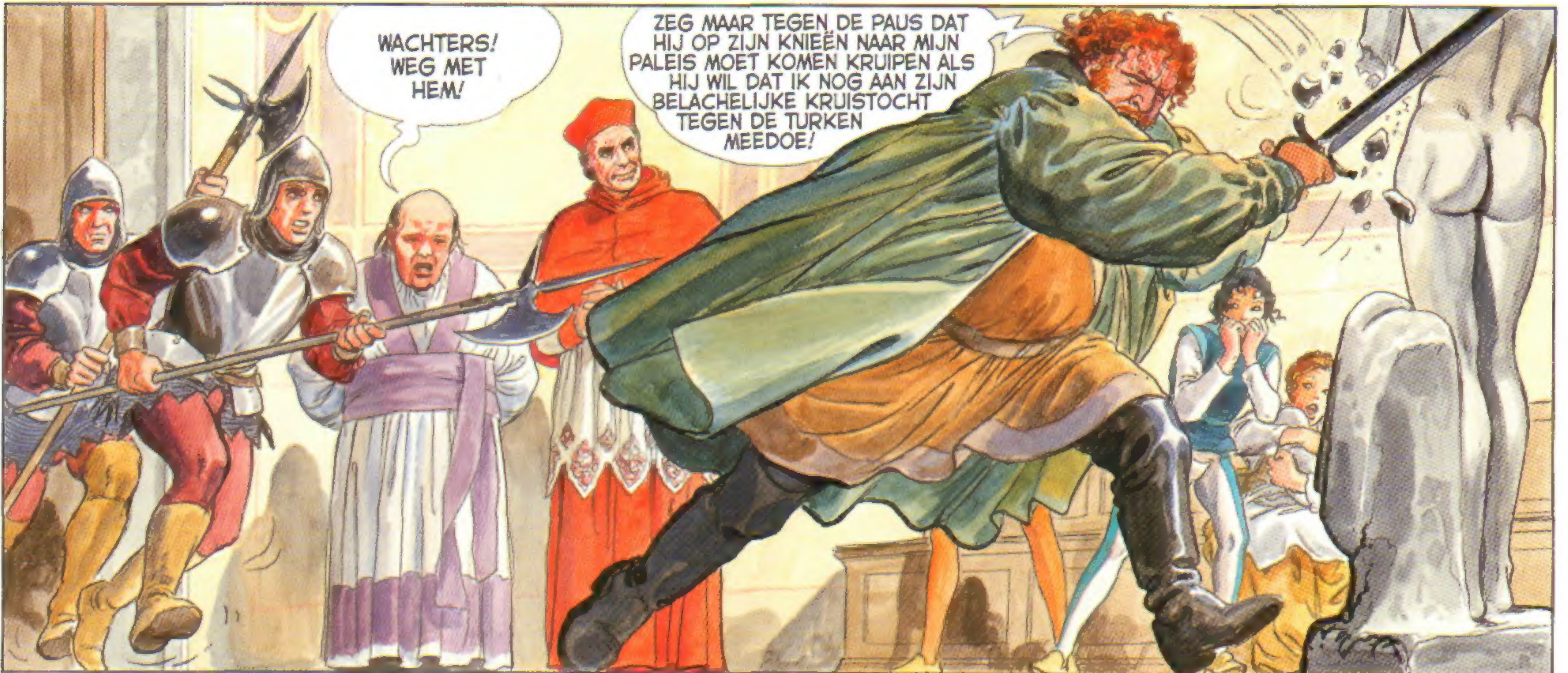

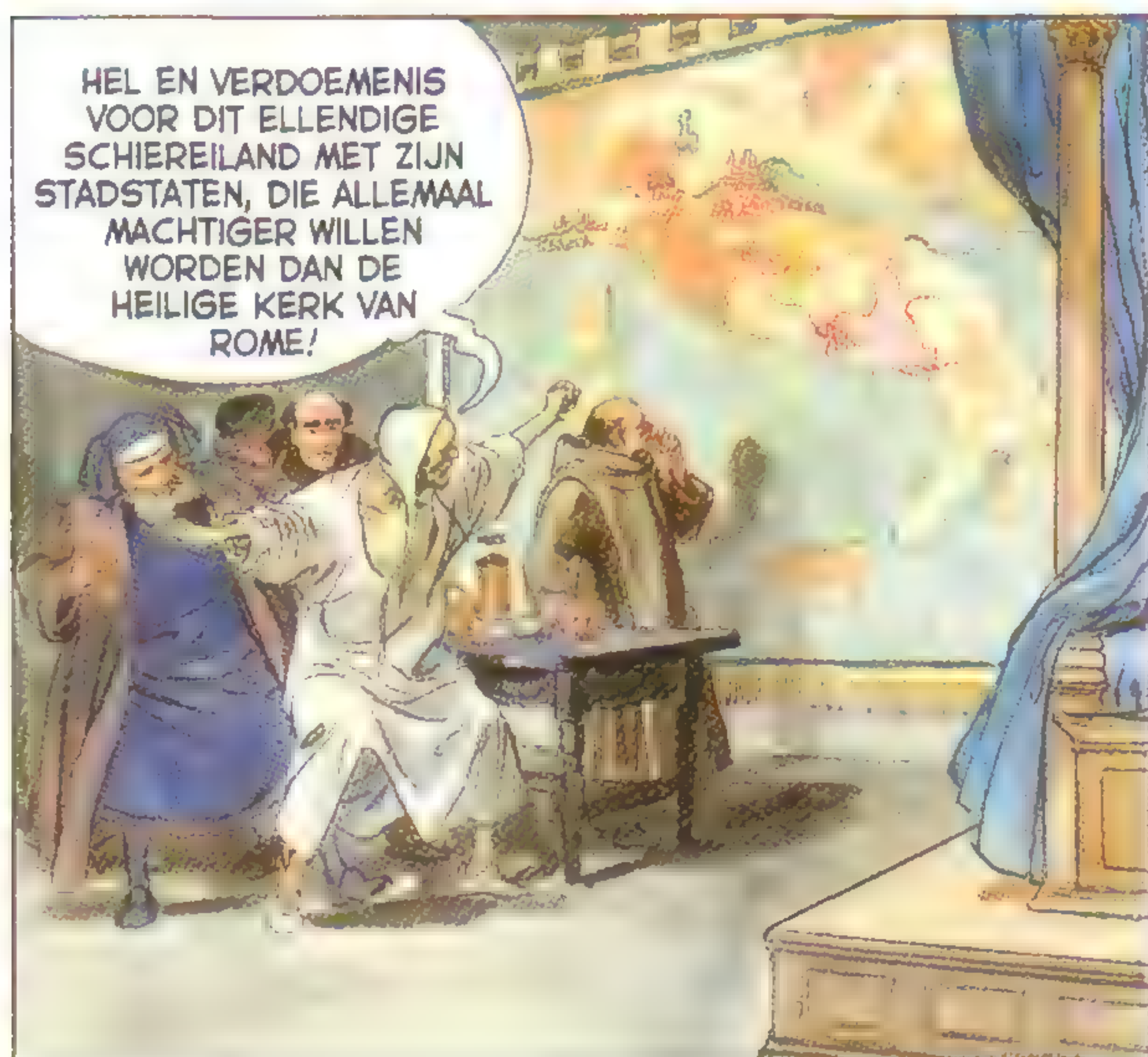
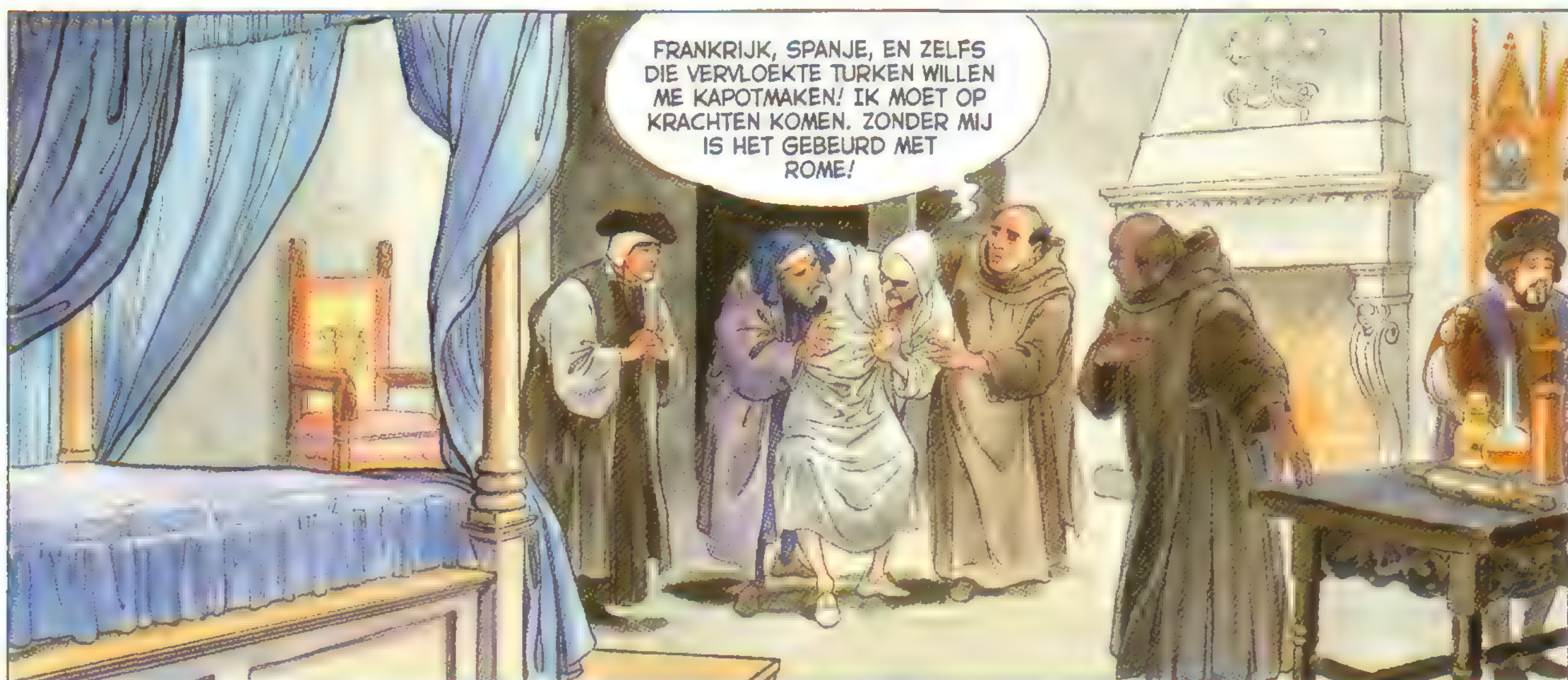
DIE SAVONAROLA MOETEN WE
IN DE GATEN HOUDEN. DE MACHTIG-
STE KONINGSHUIZEN ZIJN TEN VAL
GEBRACHT DOOR DWEPEERS DIE
DACHTEN DAT ZE DE WAARHEID
IN PACHT HADDEN...

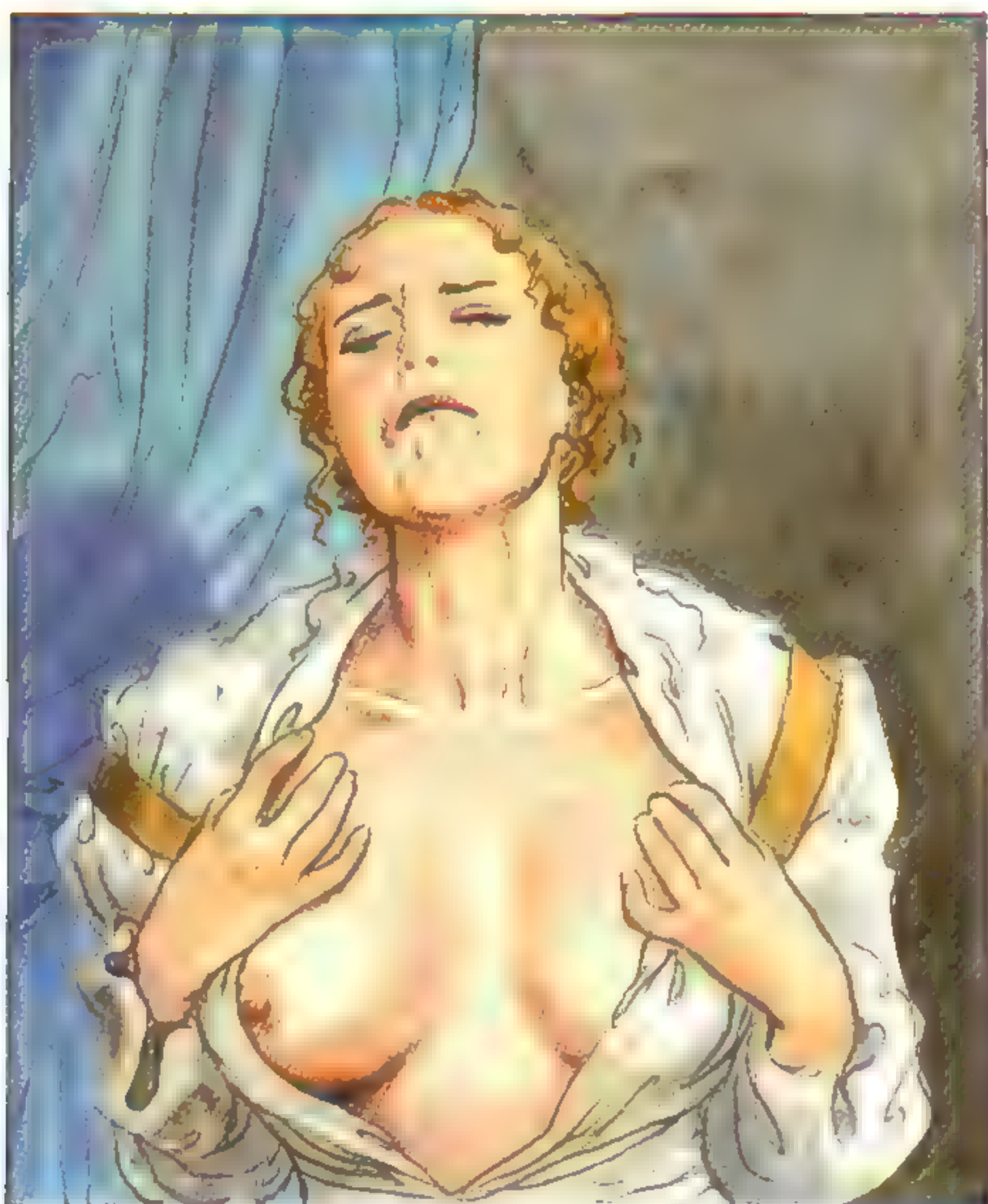
EN WEER ANDERE DOOR VORSTEN
VAN KLEINE STADSTAATJES DIE
NIET MET GEPASTE EERBIED
ONTVANGEN WERDEN...

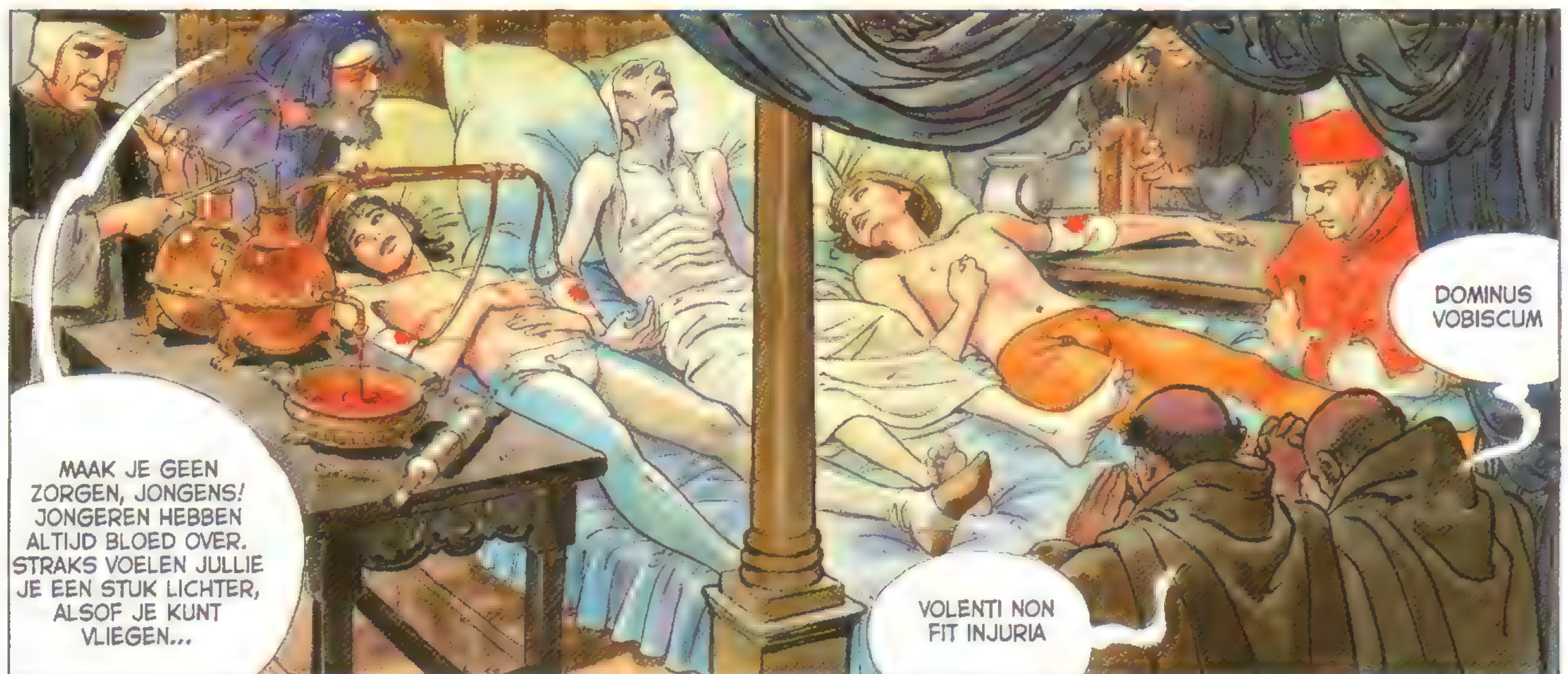

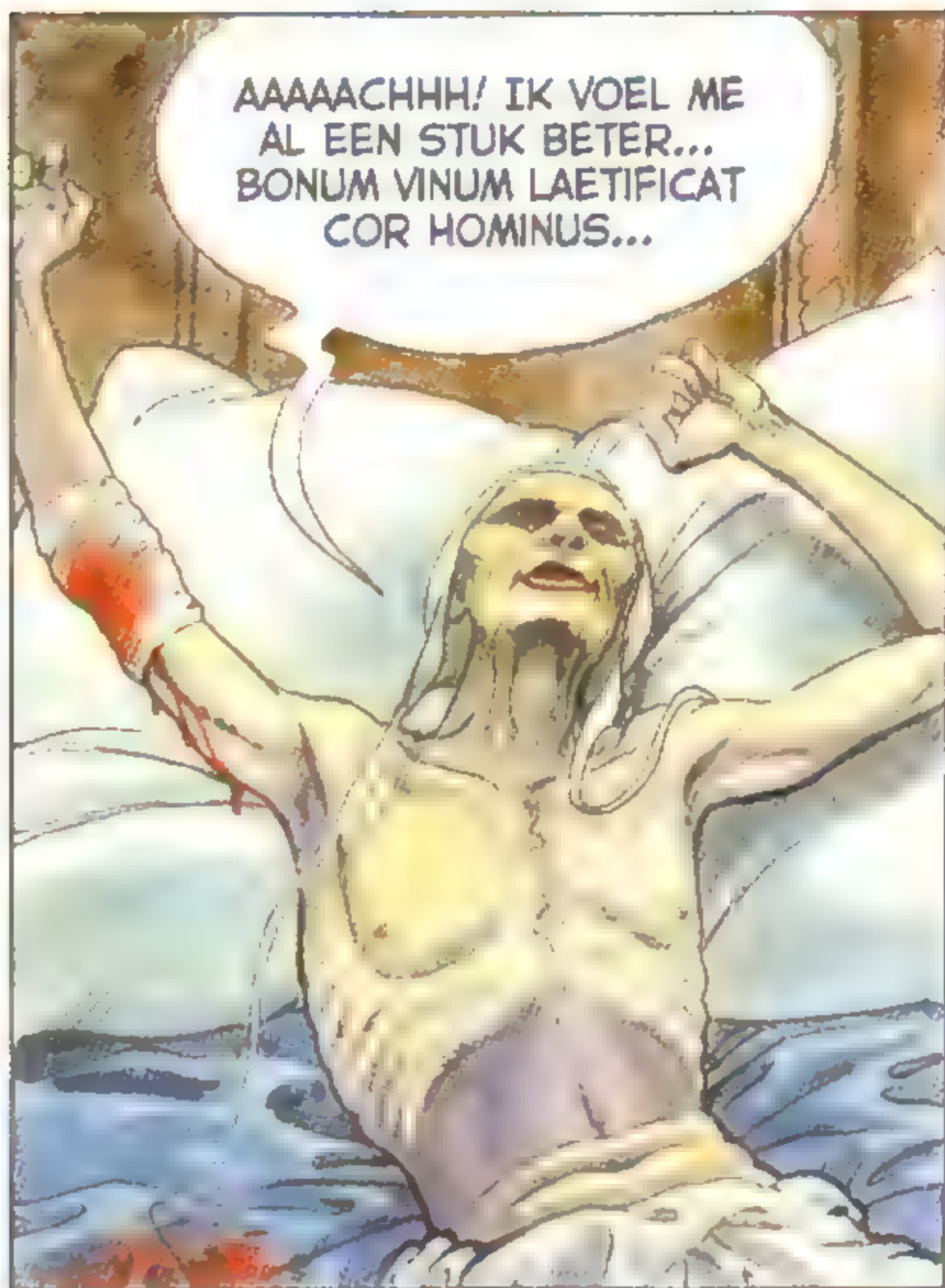
DE TERE GEZONDHEID VAN
ZIJNE HEILIGHEID STAAT HEM
VANDAAG SLECHTS TOE
OM ALLEEN KARDINAAL
RODRIGO BORGIA TE
ONTVANGEN...

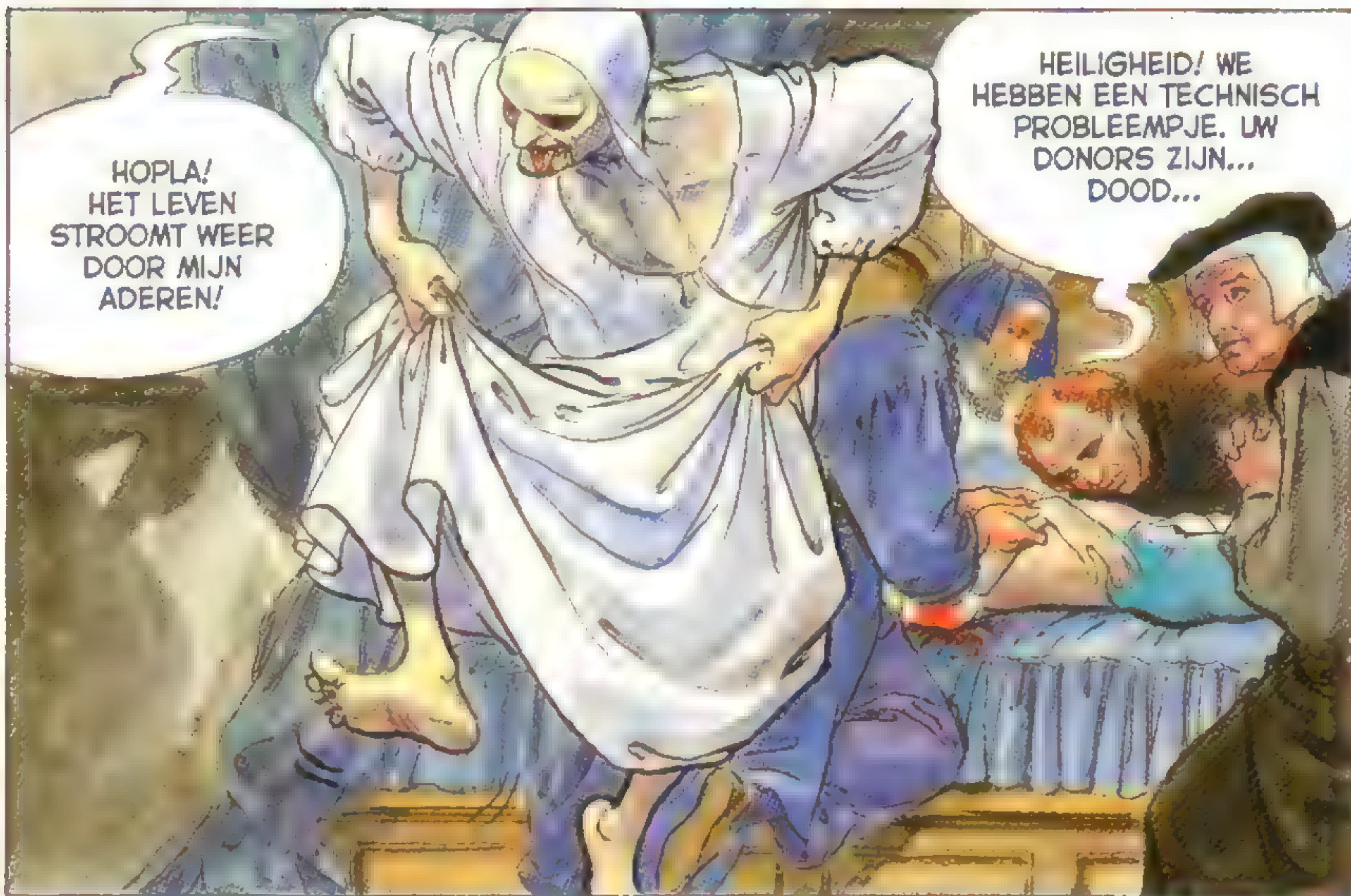

AAAAACHHH/ IK VOEL ME
AL EEN STUK BETER...
BONUM VINUM LAETIFICAT
COR HOMINUS...

HOPLA!
HET LEVEN
STROOMT WEER
DOOR MIJN
ADEREN!

HEILIGHEID! WE
HEBBEN EEN TECHNISCH
PROBLEEMPJE. UW
DONORS ZIJN...
DOOD...

ZALIG ZIJN ZIJ DIE
HET LEVEN VERLOREN MAAR
DE HEMEL WONNEN. VERGEET
DIE TWEE DUKATEN NIET...
DIE KOMEN NOG VAN PAS BIJ
MIJN KRUISTOCHT TEGEN
DE TURKEN.

ALS BLIJK VAN WAARDERING
SCHENK IK JE DE INKOMSTEN
VAN DE ABDIJ VAN SUBIACO,
ALSMEDE DE TWEE
KLOOSTERS ALDAAR,
DE WIJNGAARD EN
DE BOSSEN...

IK AANVAARD UW GAVEN,
VADER. NIET UIT EIGENBE-
LANG MAAR UIT TOEWIJDING.
EEN GESCHENK VAN DE
PLAATSVERVANGER VAN
GOD MAG IK NIET
WEIGEREN.

GOD ZAL U KASTIJDEN!
ZONDAARS, WAT ZULT GIJ
VLUCHTEN? WAT ZULT GIJ UZELVE
GESELEN? DE PEST ZAL U
VOLGEN TOT HET EINDE DER
DAGEN! ROME IS EEN HOER
EN ZIJ ZAL VERNIETIGD
WORDEN!

VOORUIT DAMES,
IETS MEER INZET!
IETS MEER ENERGIE!
JULLIE MOETEN ALLEMAAL
OP HETZELFDE MOMENT
DOOR DE VOORZIENIG-
HEID AANGERAAKT
WORDEN...

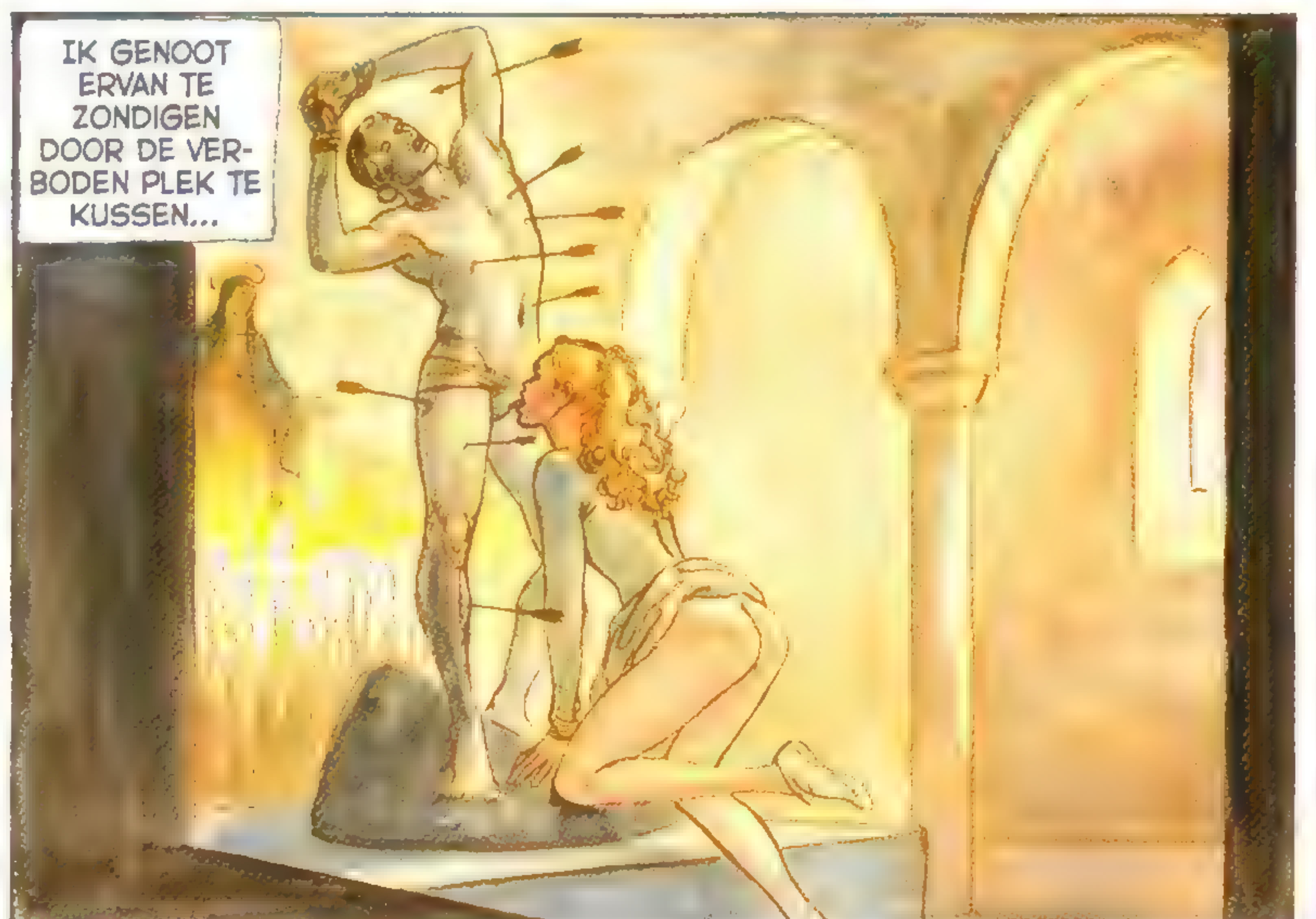
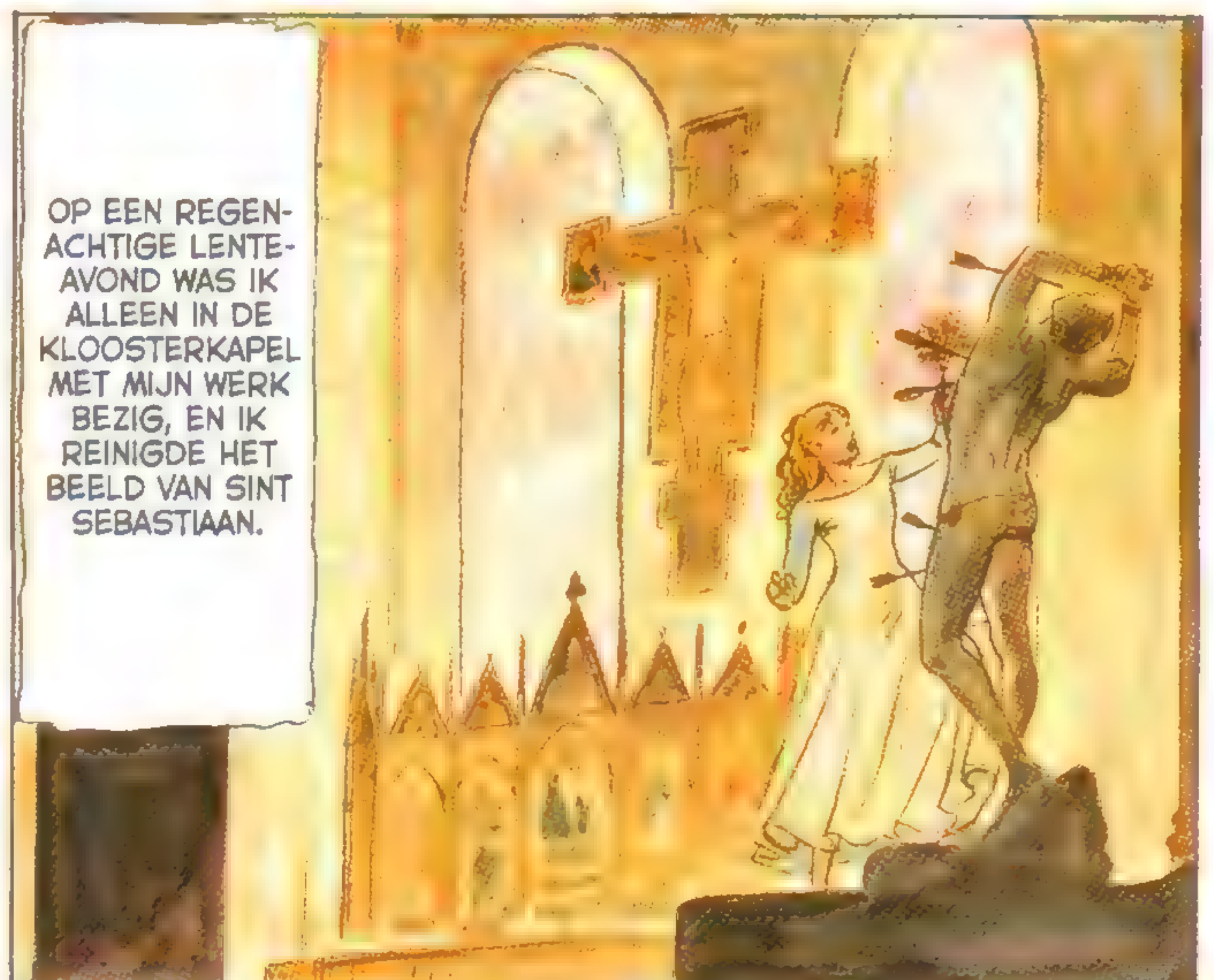
HEER!
EEN RAMP!
DE PEST!

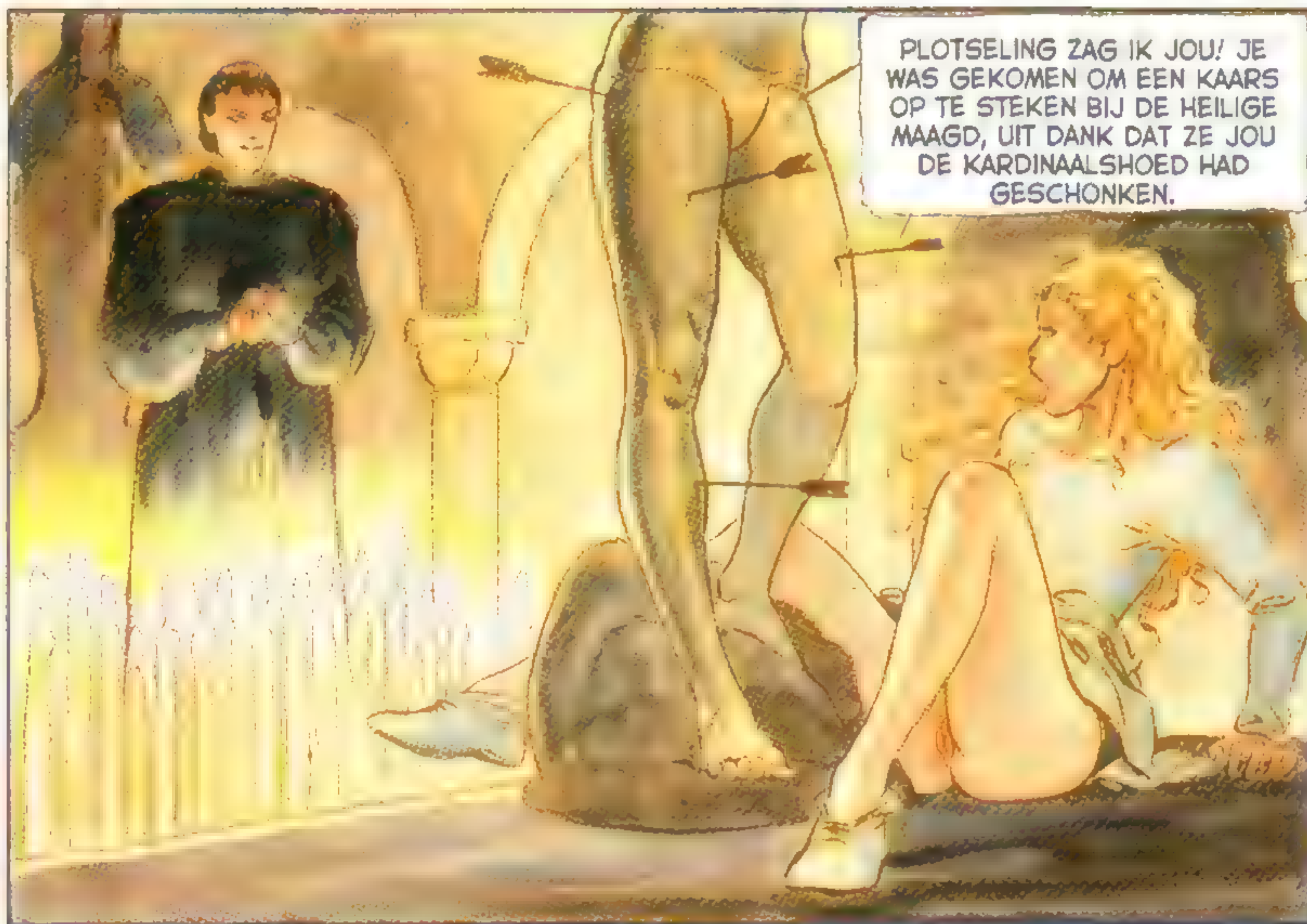

PLOTSELING ZAG IK JOU! JE WAS GEKOMEN OM EEN KAARS OP TE STEKEN BIJ DE HEILIGE MAAGD, UIT DANK DAT ZE JOU DE KARDINAALSHOED HAD GESCHONKEN.

DE ARMEN VAN DE HEILIGE MOEDER WEZEN IN MIJN RICHTING, EN JIJ STOND VOOR HAAR.

HET WAS ALSOF DE MAAGD JOU AAN MIJ AANBOOD. ALS EEN HEERLIJK GESCHENK.

WE HEBBEN DE LIEFDE BEDREVEN BIJ HET SCHIJNSEL VAN DE KAARSEN EN IN DE SCHADUW VAN DE MAAGD.

JOUW ZAAD MAAKTE ME RADELOOS. IK GING EEN ANDERE DIMENSIE VAN DE TIJD EN DE RUIMTE BINNEN.

IK RAAKTE VERLIEFD OP JE ZIEL, JE VLEES, EN JE GEBEENTE.

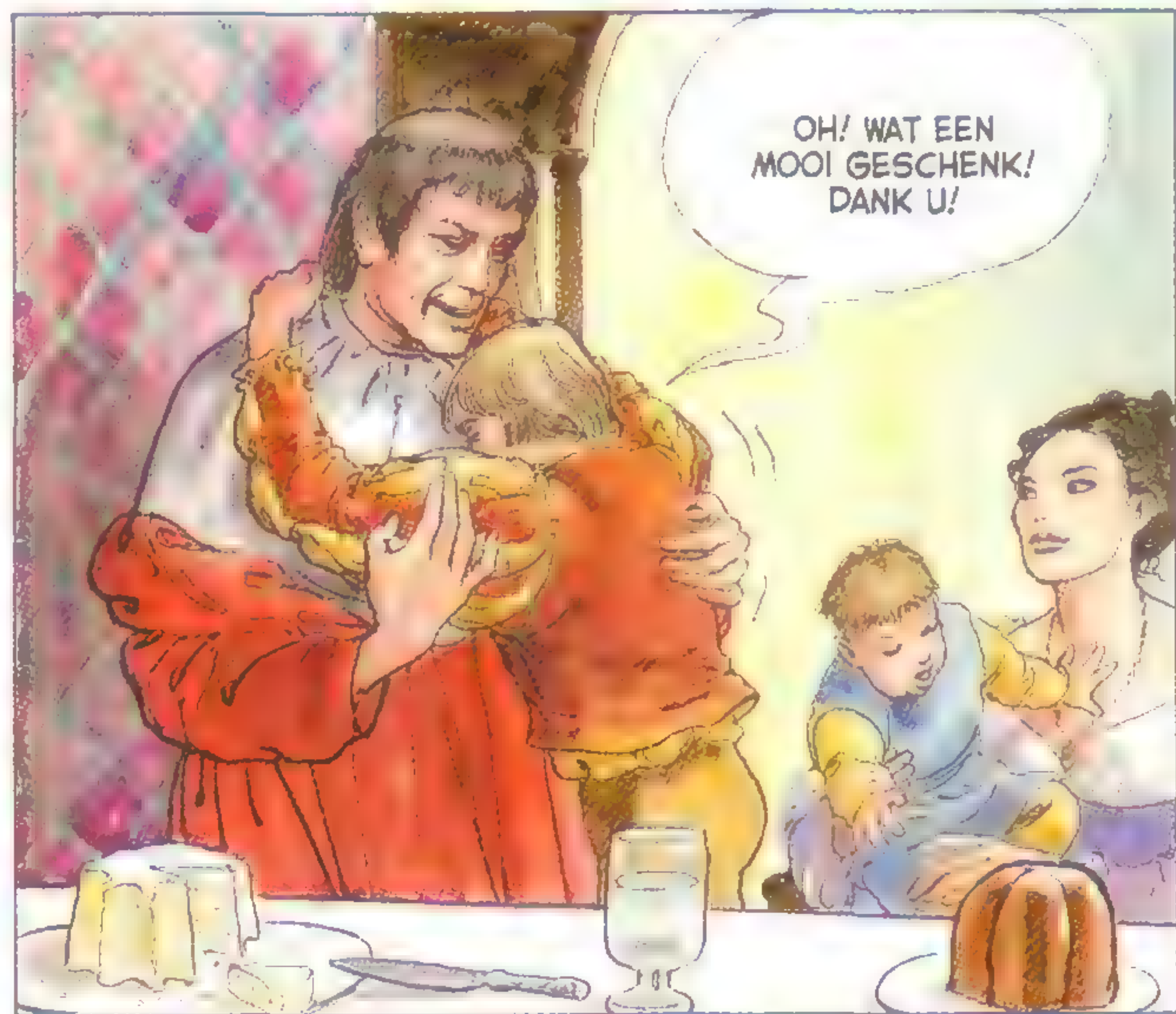

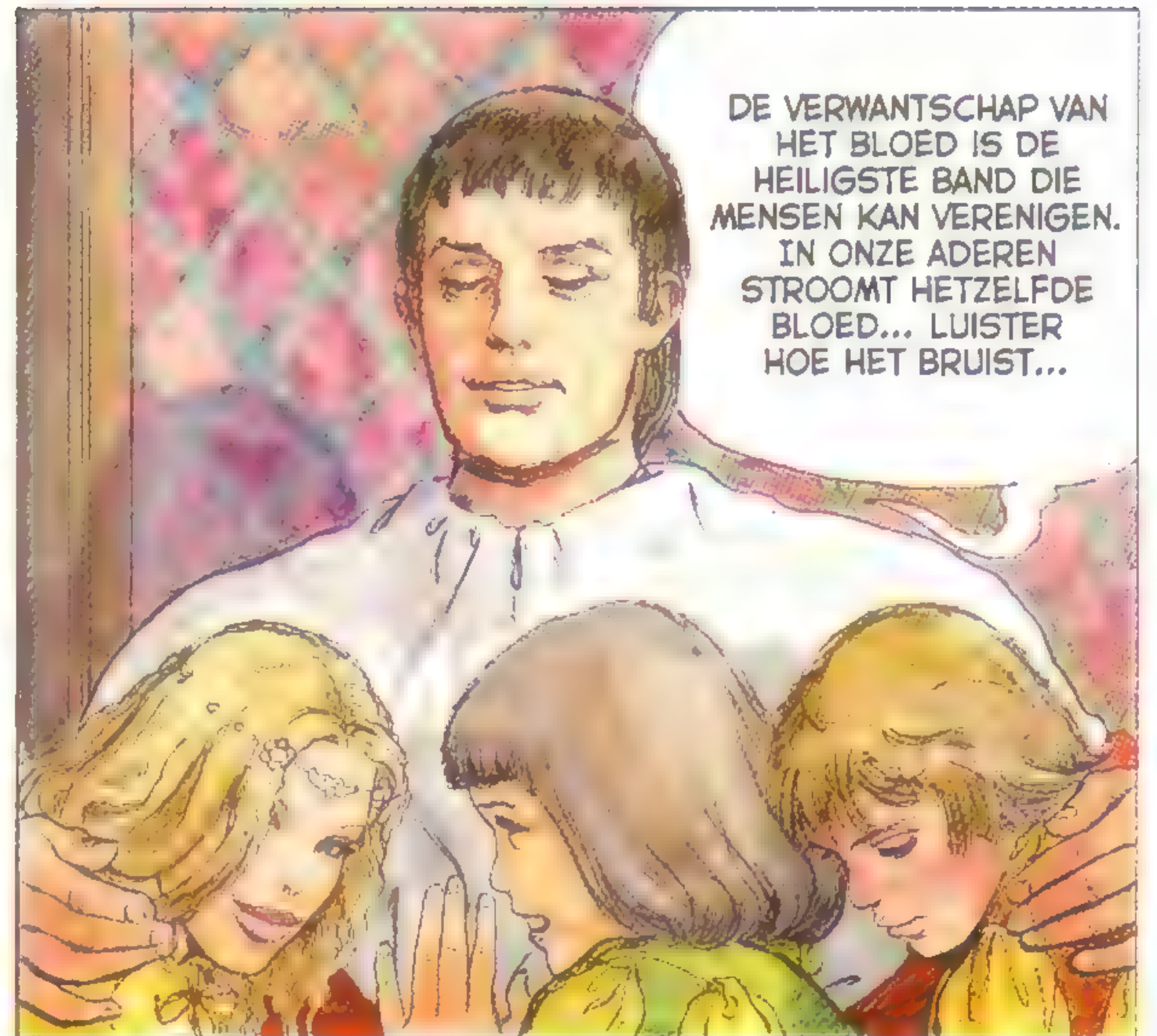

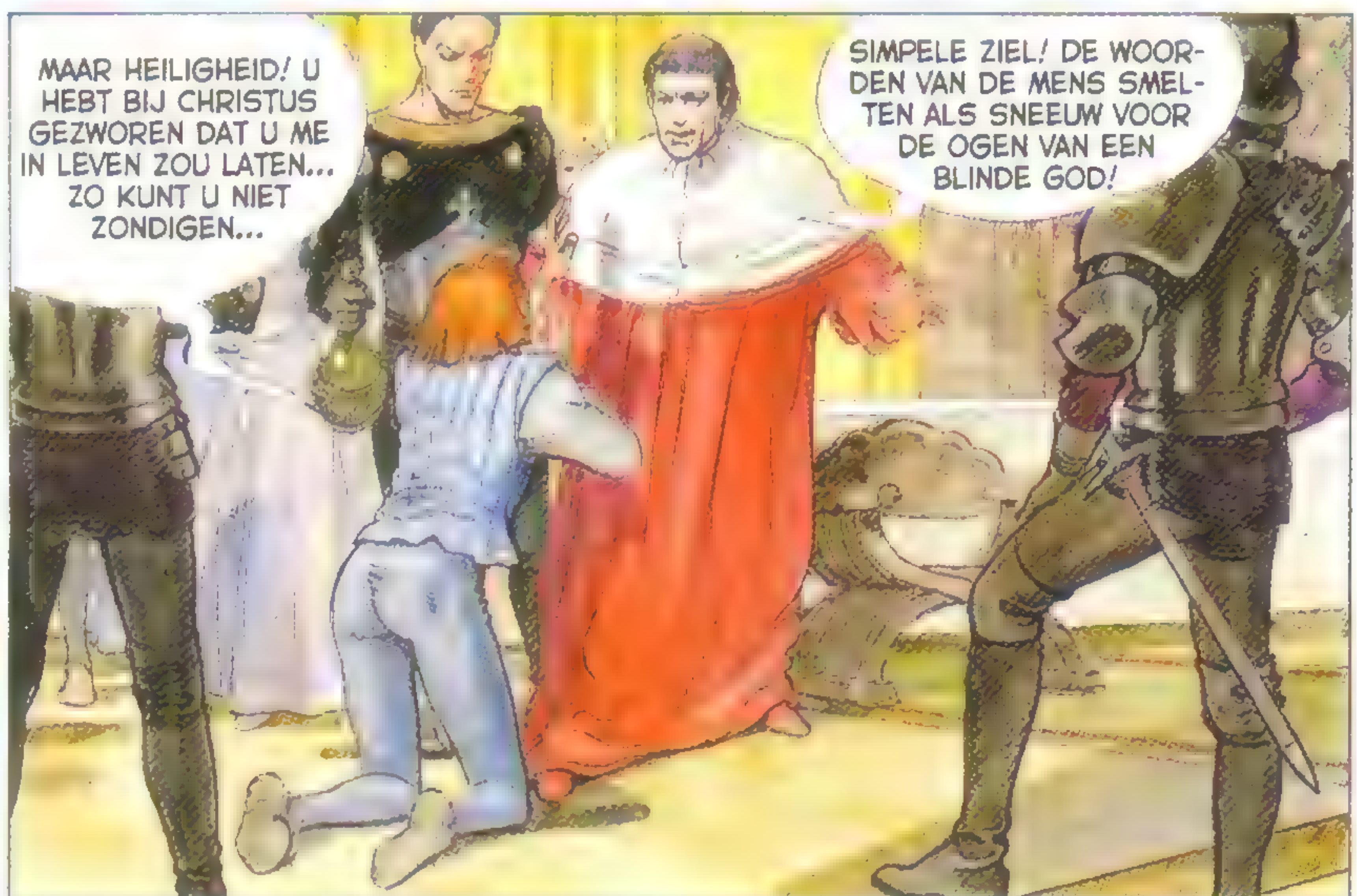

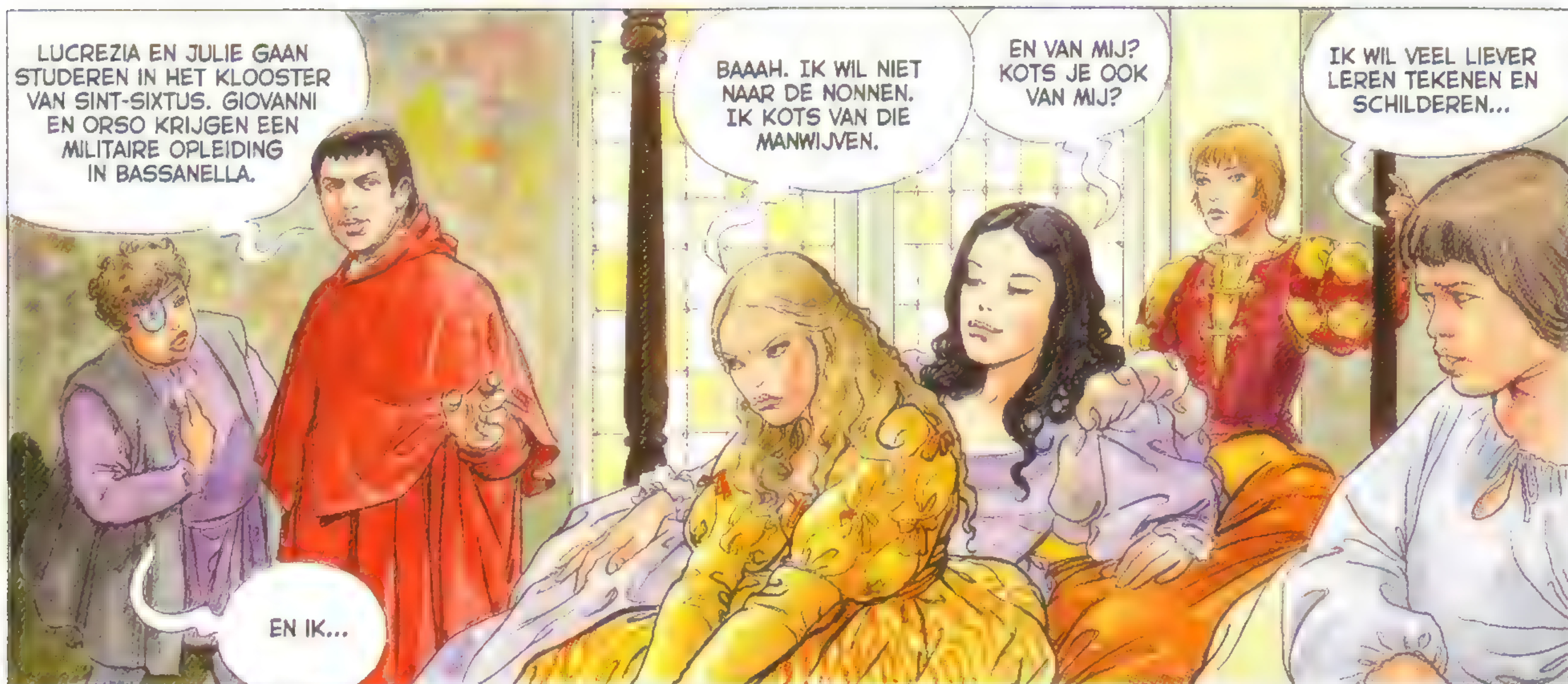

IK ZWEER DAT IK JE
ZAL WREKEN, MIJN ZOON!
MIJN HELE VERMOGEN ZAL
IK GEBRUIKEN OM DE
GUNSTEN TE VERWERVEN
VAN DE ANDERE KARDINALEN!
RODRIGO BORGIA! NOOIT
ZUL JE BEREIKEN WAT JE
HET MEEST BEGEERT:
PAUS WORDEN.

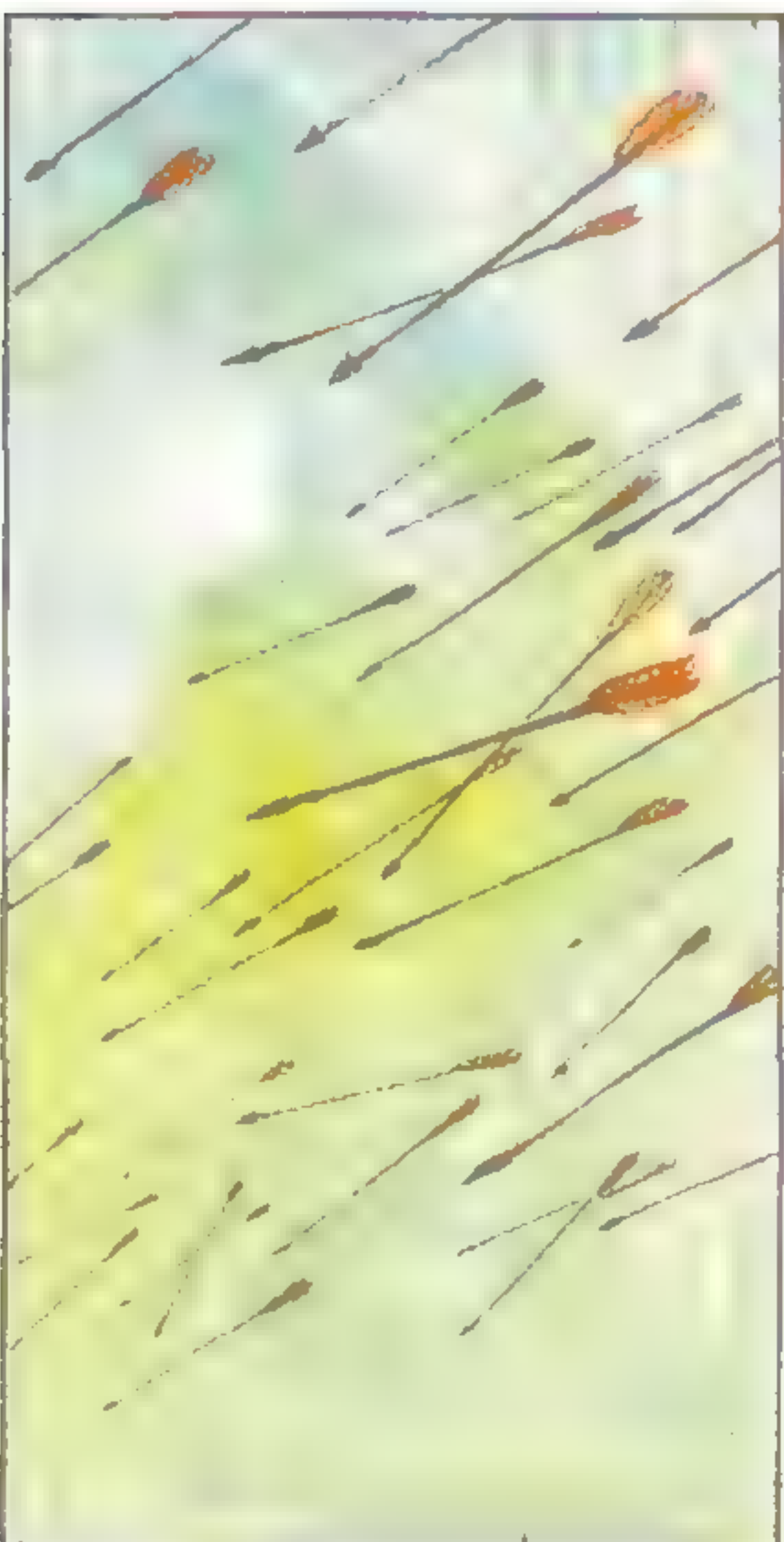

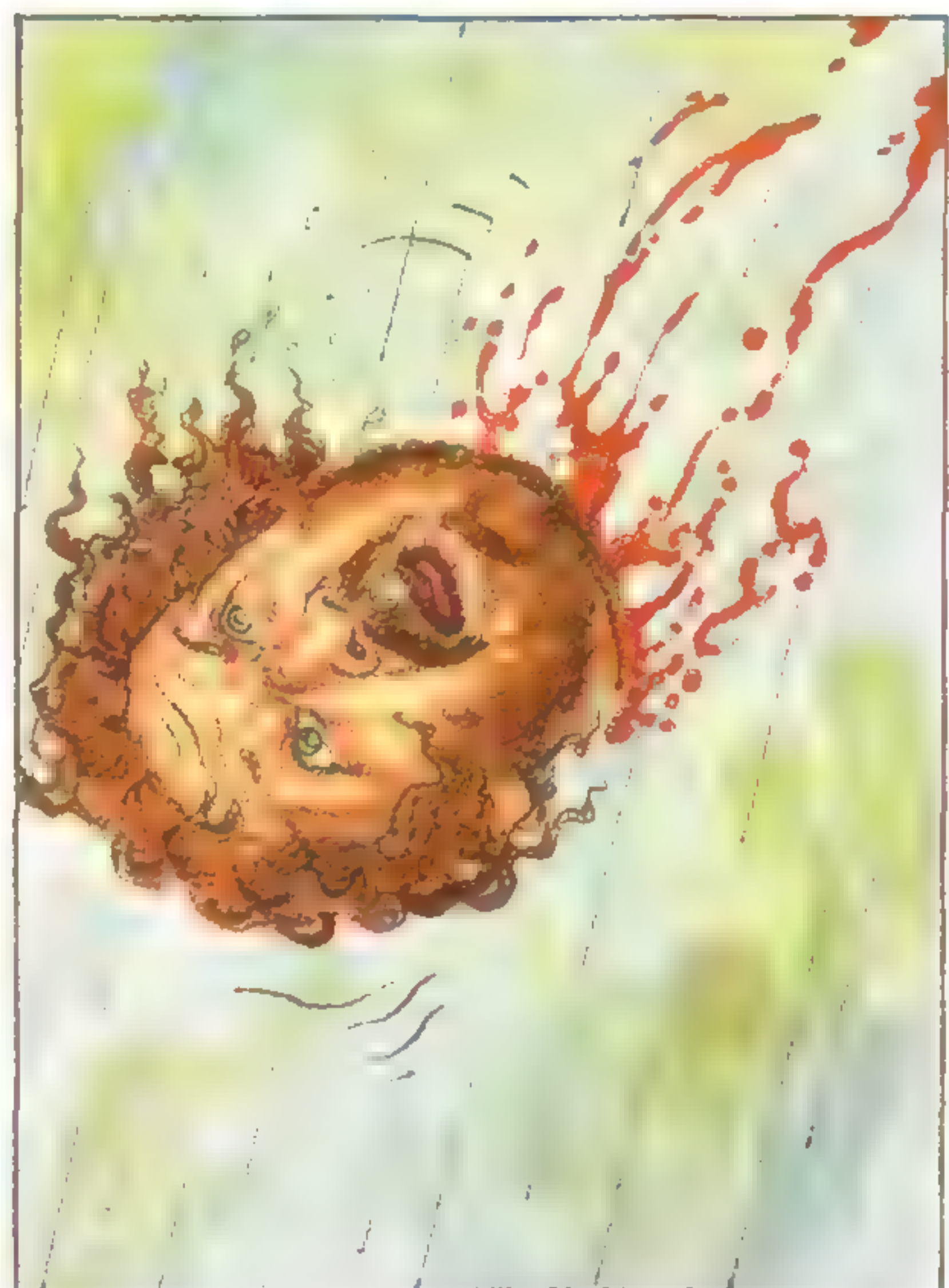
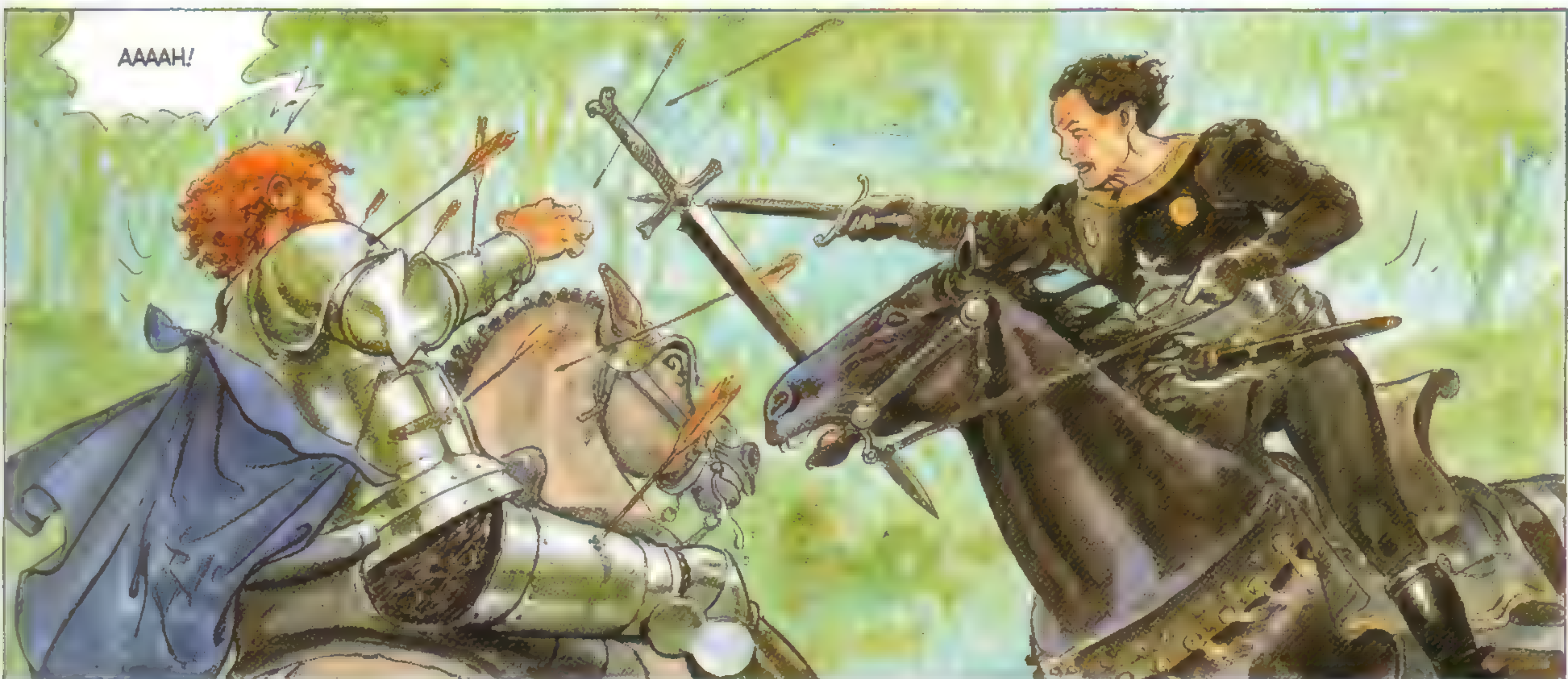
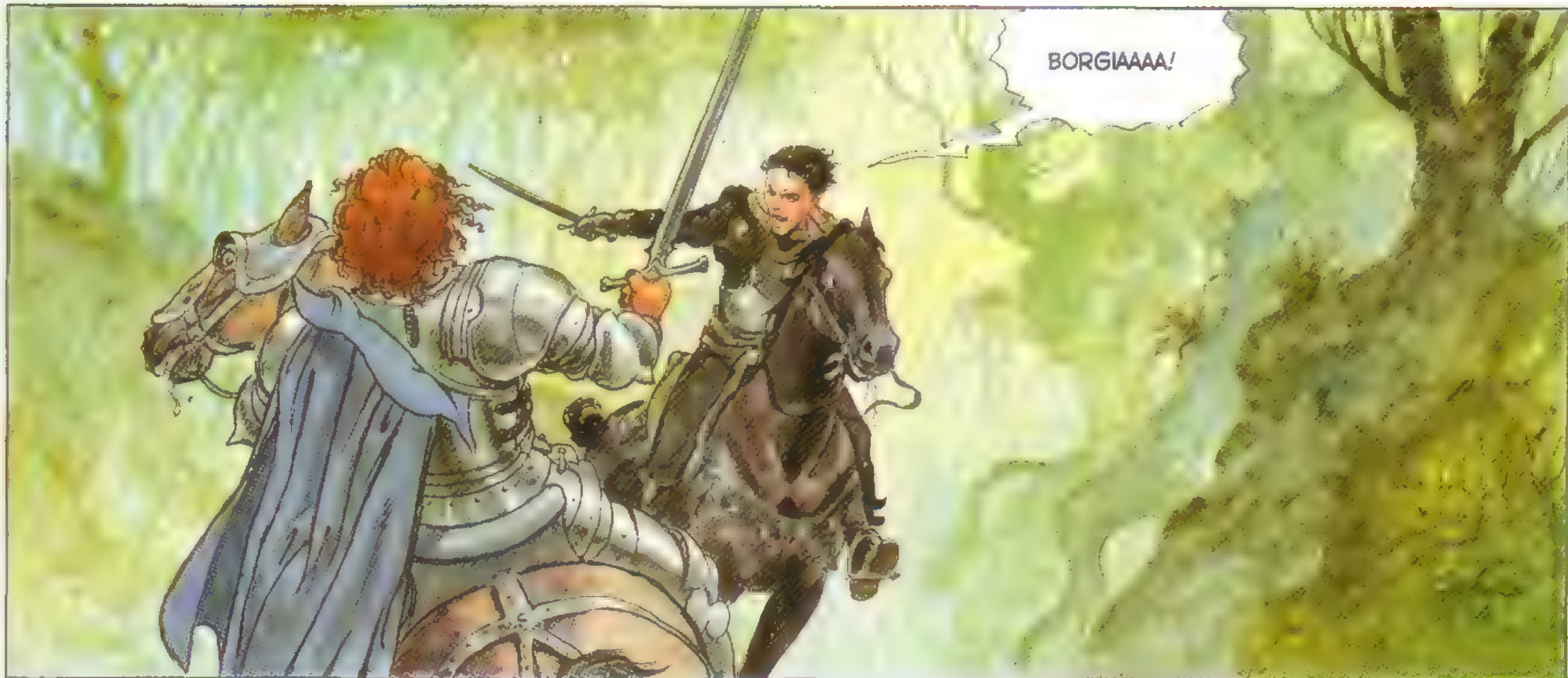

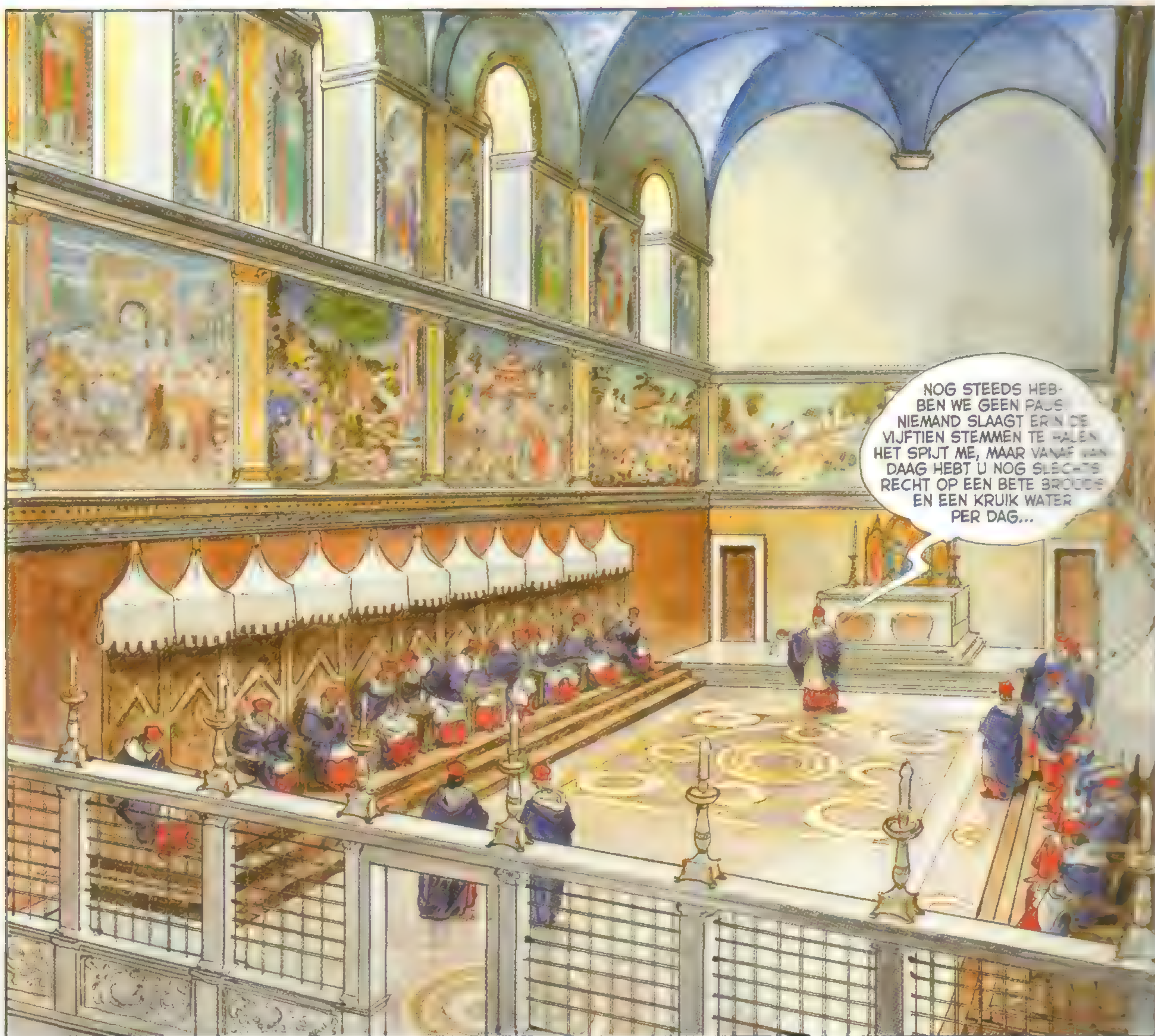

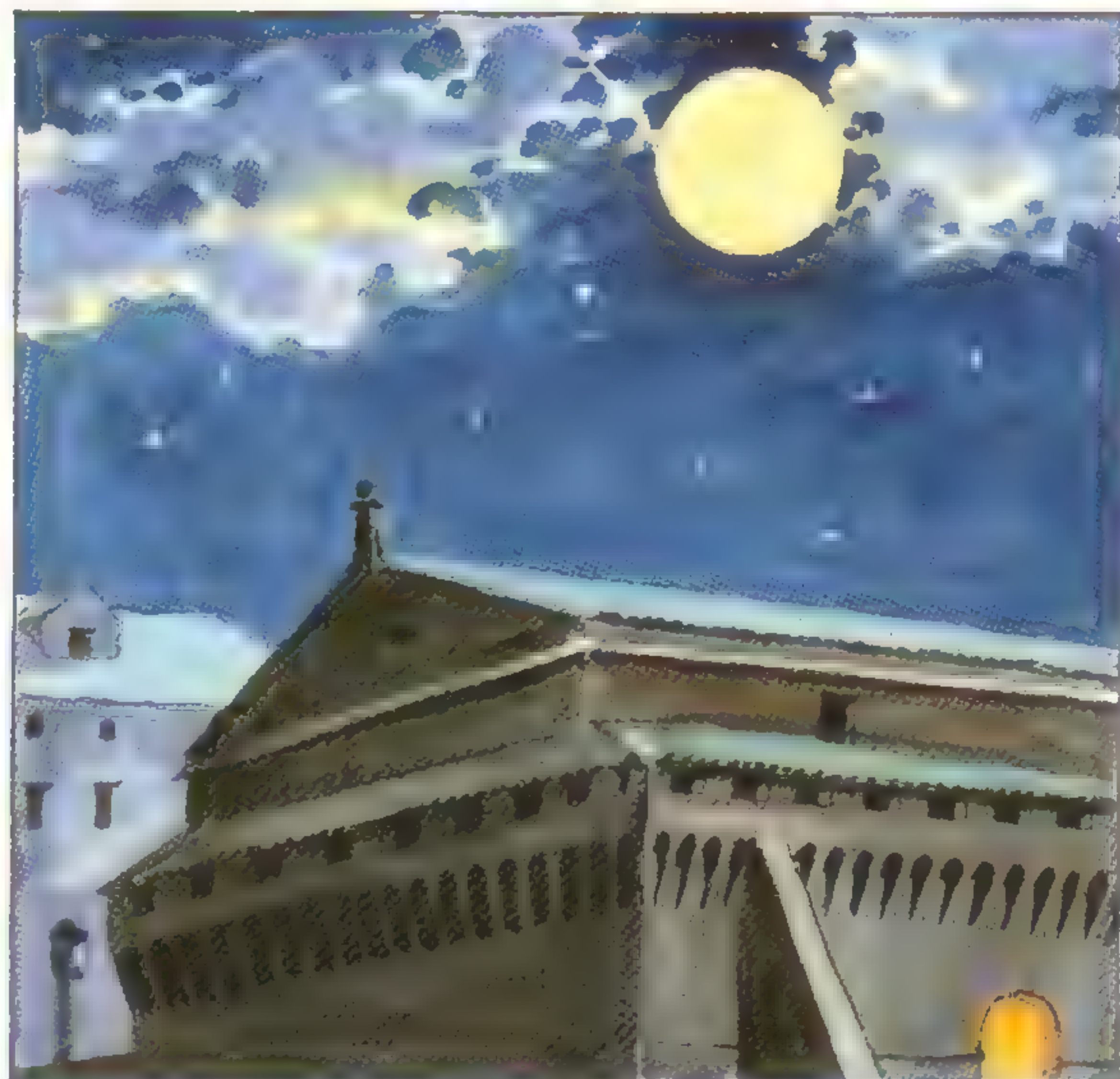

HEL EN
VERDOEMENIS!

DIE HONDERD PAKEZELS VAN
MALATESTA, DIE HEB IK. STOP
MET DROMEN EN ZIE DE WERKE-
LIJKHEID ONDER OGEN: JIJ
KUNT NIEMAND MEER
KOPEN.

ALS JE ME HELPT DE TIARA
TE VEROVEREN DAN ZIJN DIE
HONDERD EZELTJES MET AL
HUN GOUD, ZILVER, EN
EDELSTENEN VOOR
JOU...

BESTE VRIEND, DOE ER
HET BISDOM ERLEU BIJ,
EN IK DENK DAT U NIET
KANSLOOS BENT...

MAG IK BINNEN-
KOMEN, SCHONE
GIULIANO?

KOM BINNEN,
VUILE VLIJER!

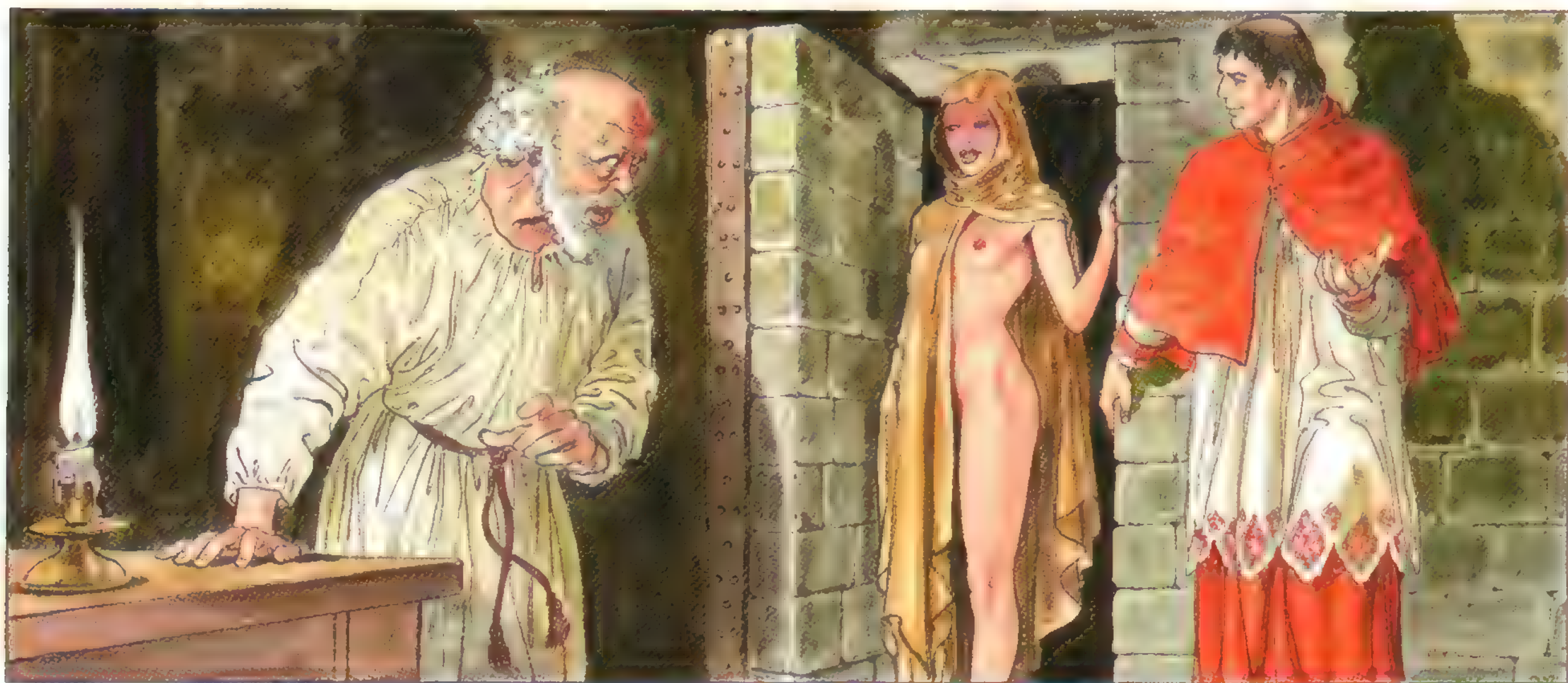

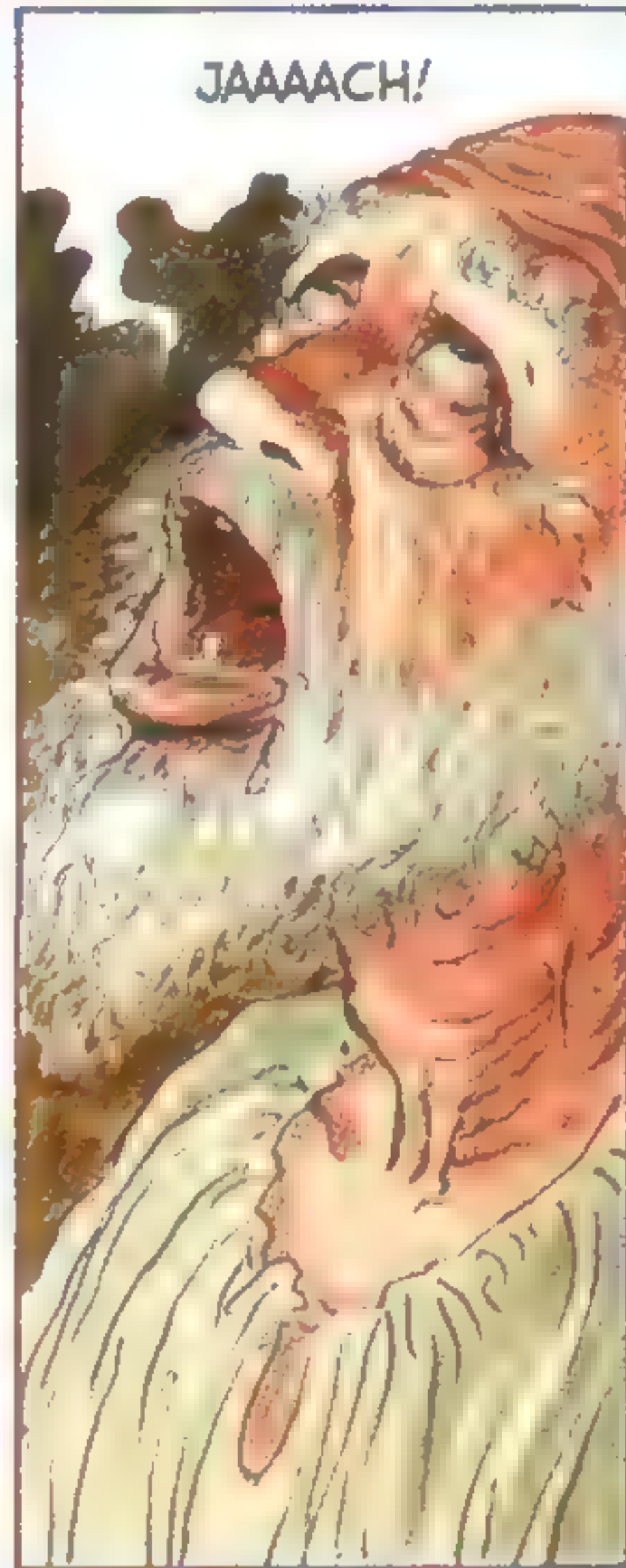
KOM JE MIJN STEM KOPEN,
RODRIGO? GEEN ENKEL VERMOGEN
KAN OP TEGEN DE POLITIEKE
INVLOED VAN MIJN TRAWANTEN.
DE SLEUTELS VAN DE ONUITPUT-
TELIJKE SCHATKISTEN VAN DE
KERK BEHOREN MIJ.

DAT WEET IK WEL.
HIER HEB IK DE
LIJST VAN DIE 150
TRAWANTEN.

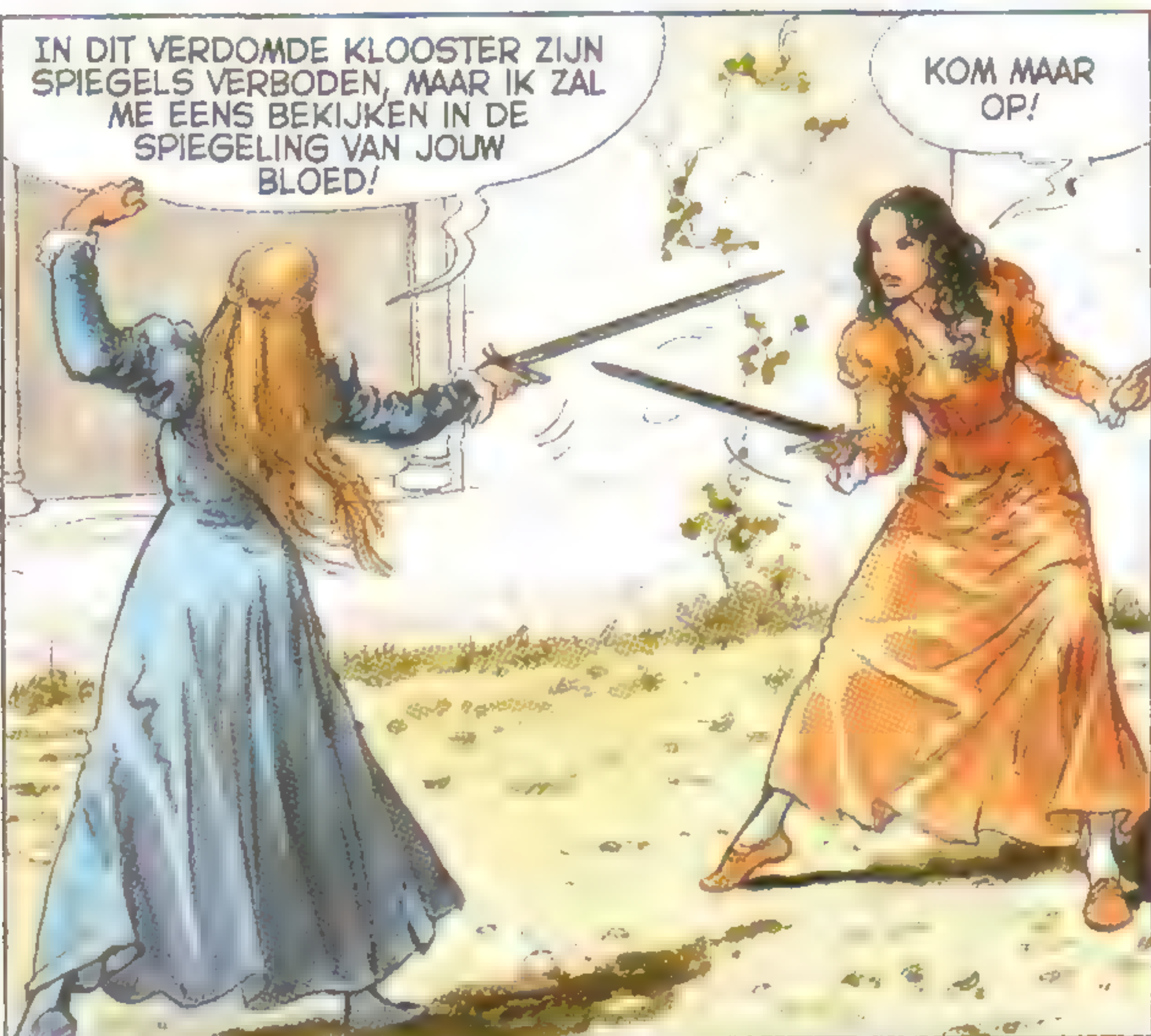
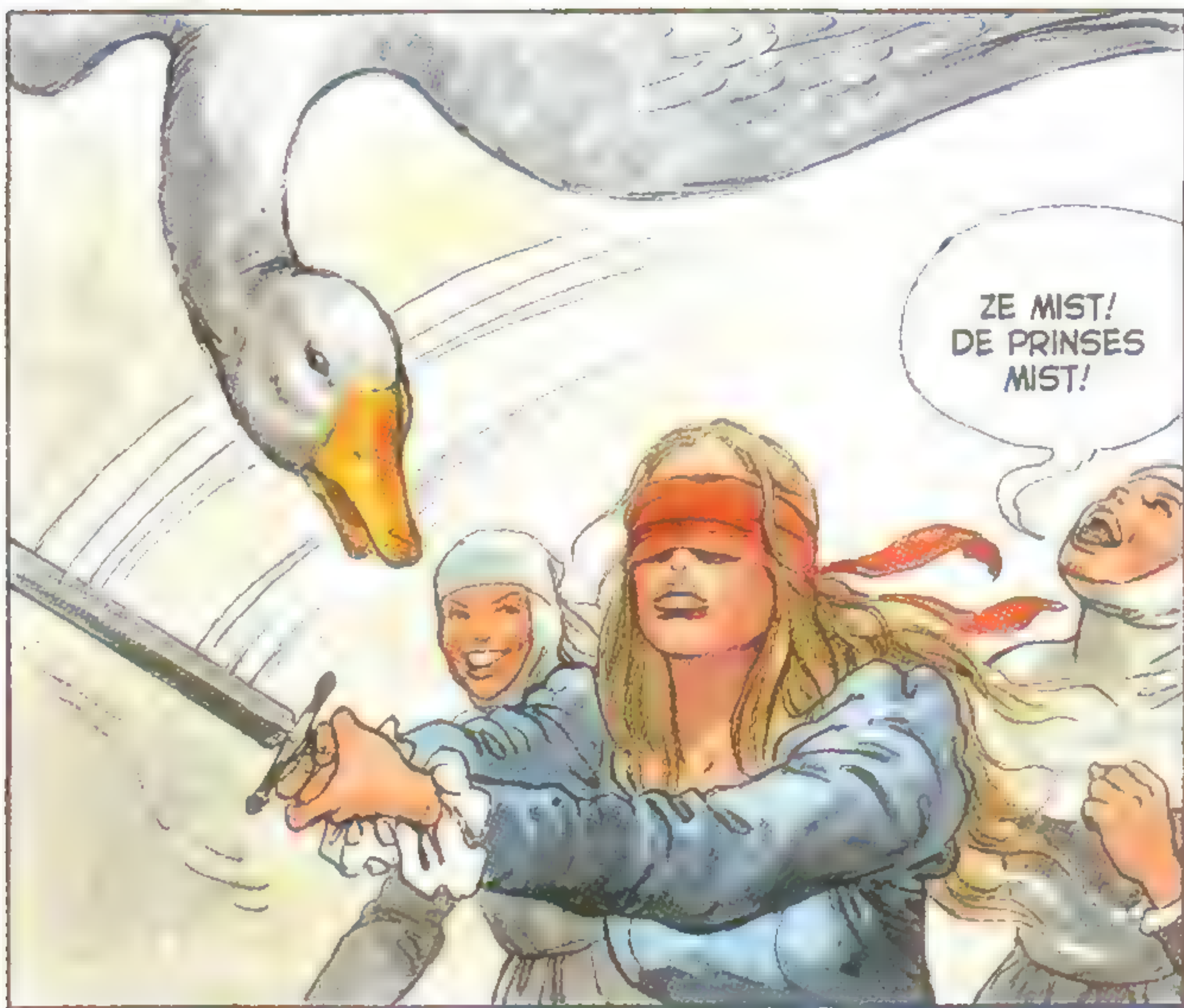

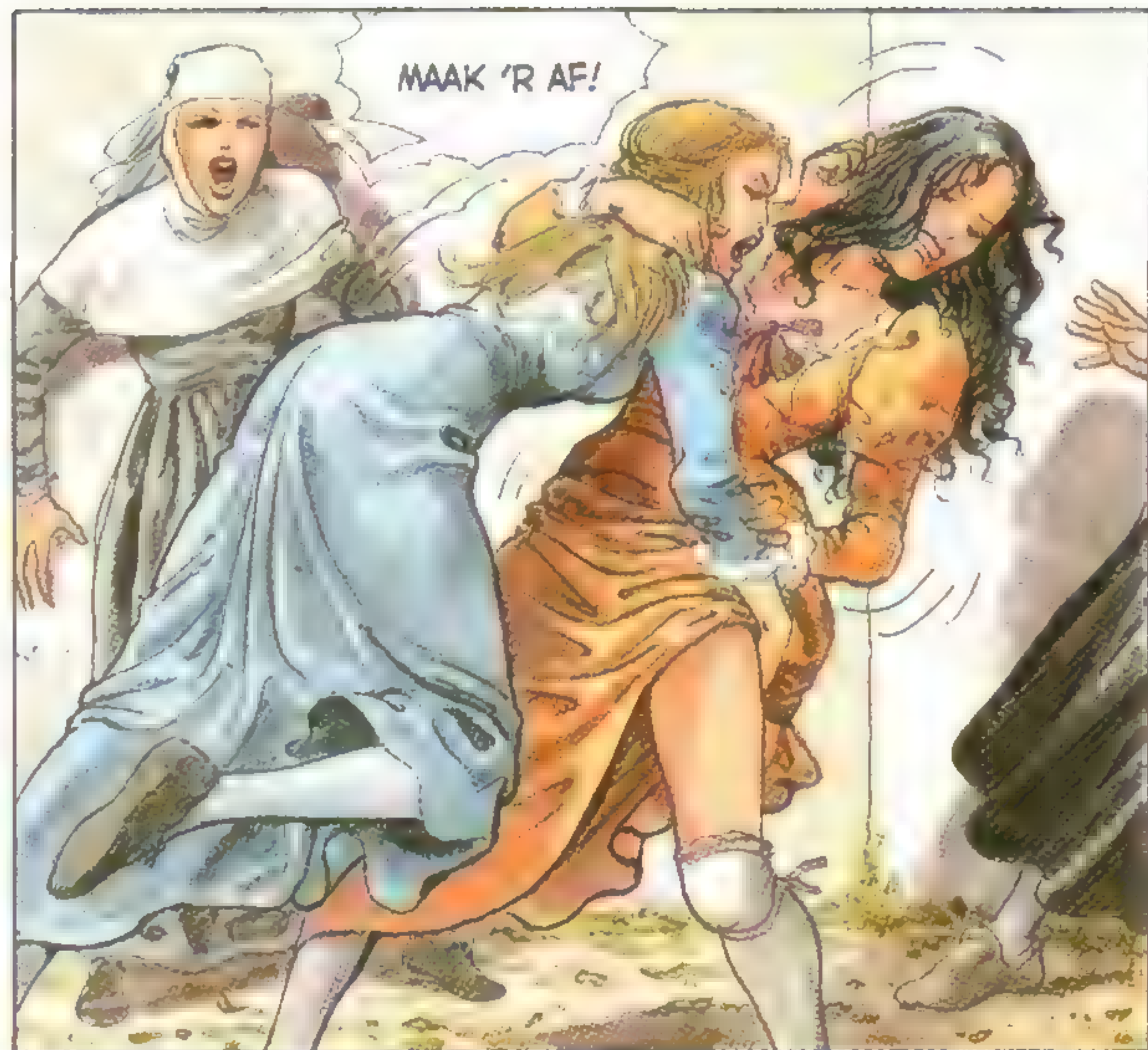
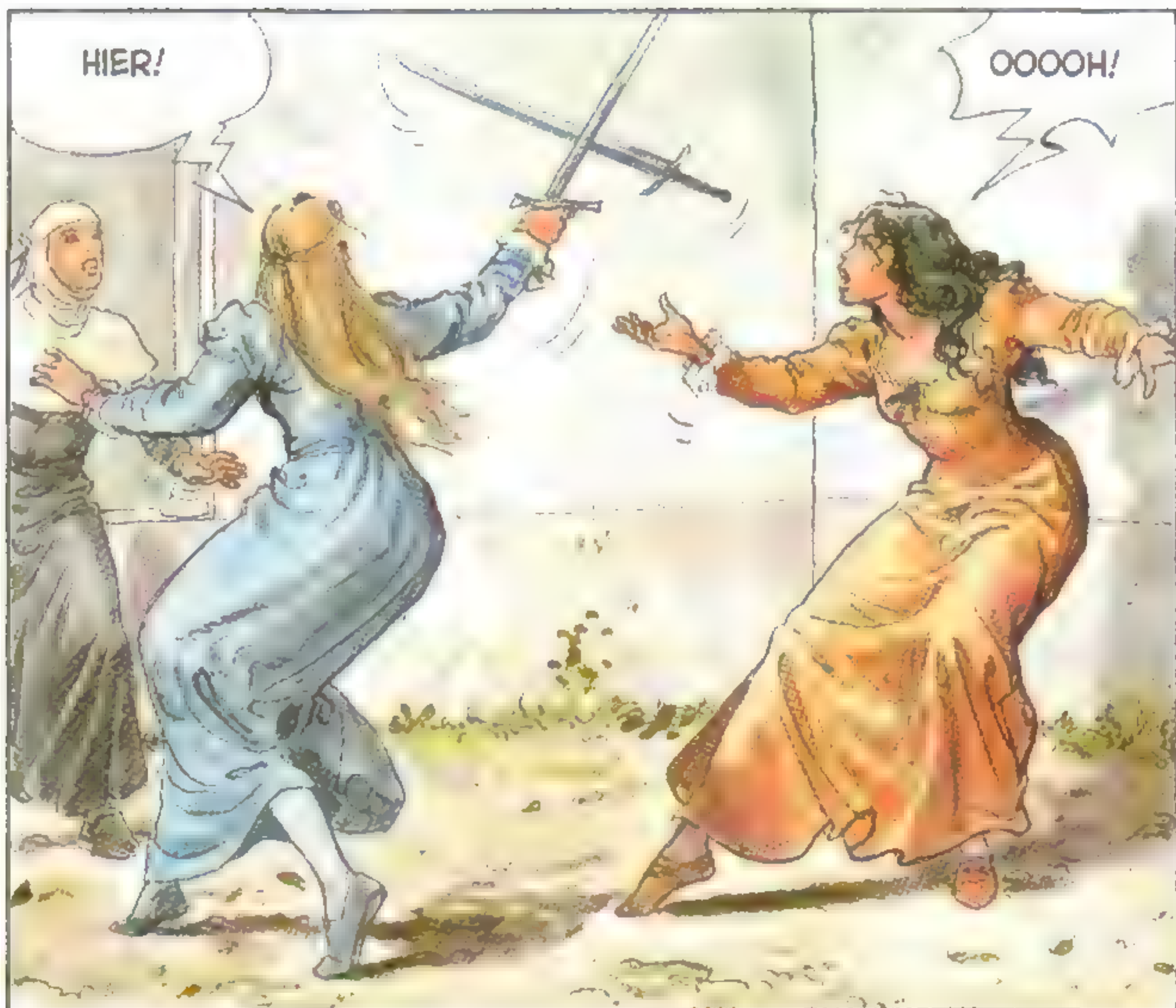

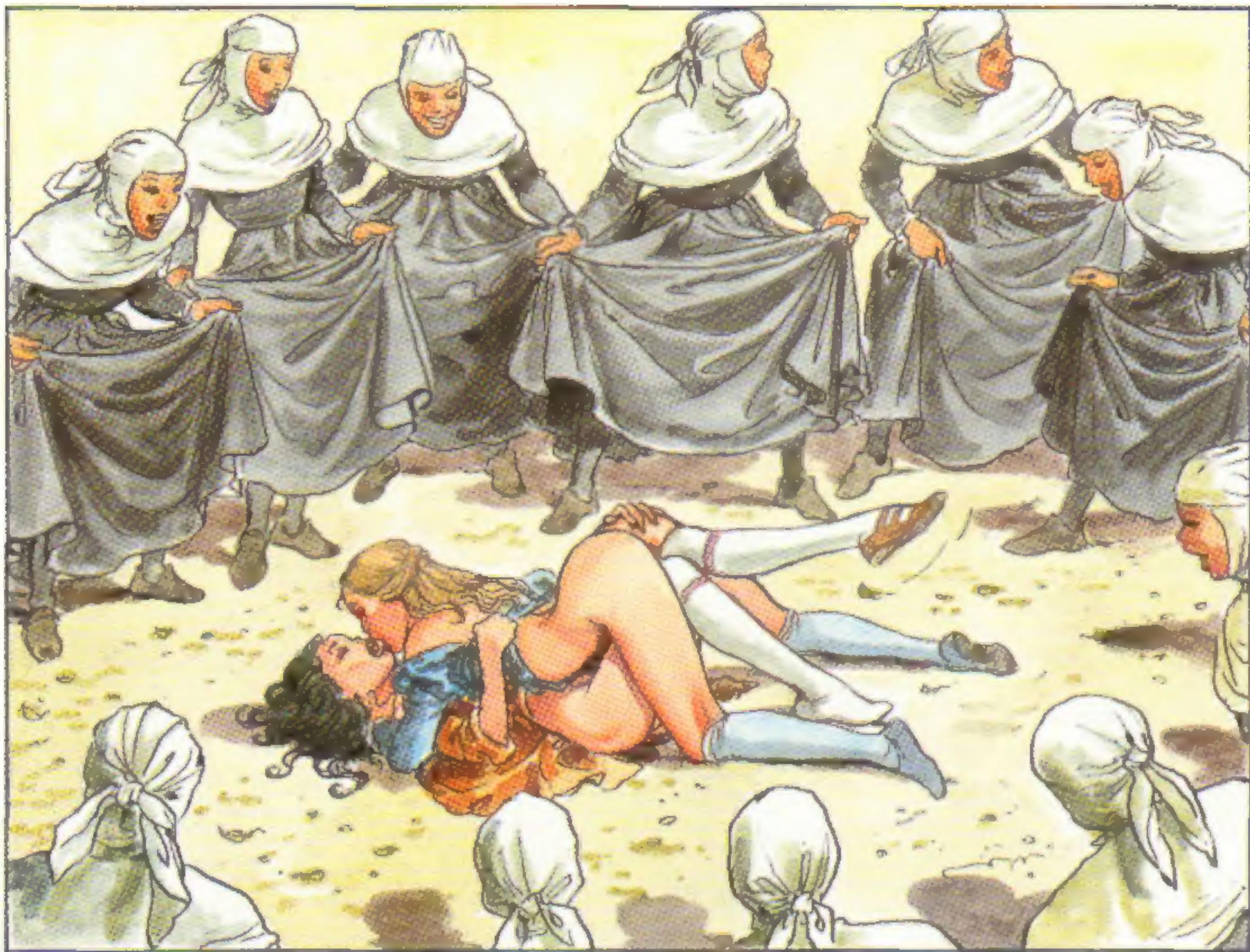

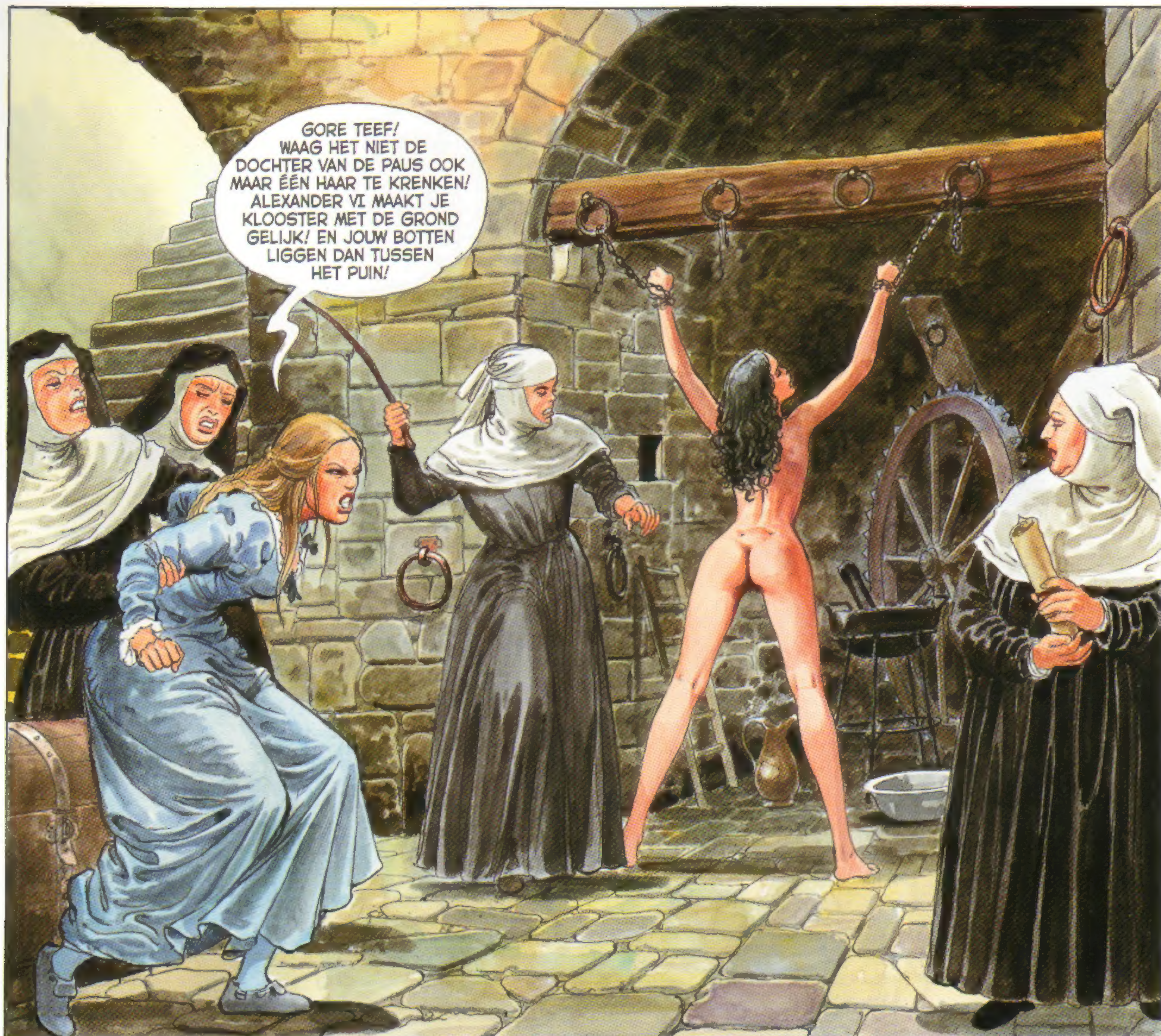

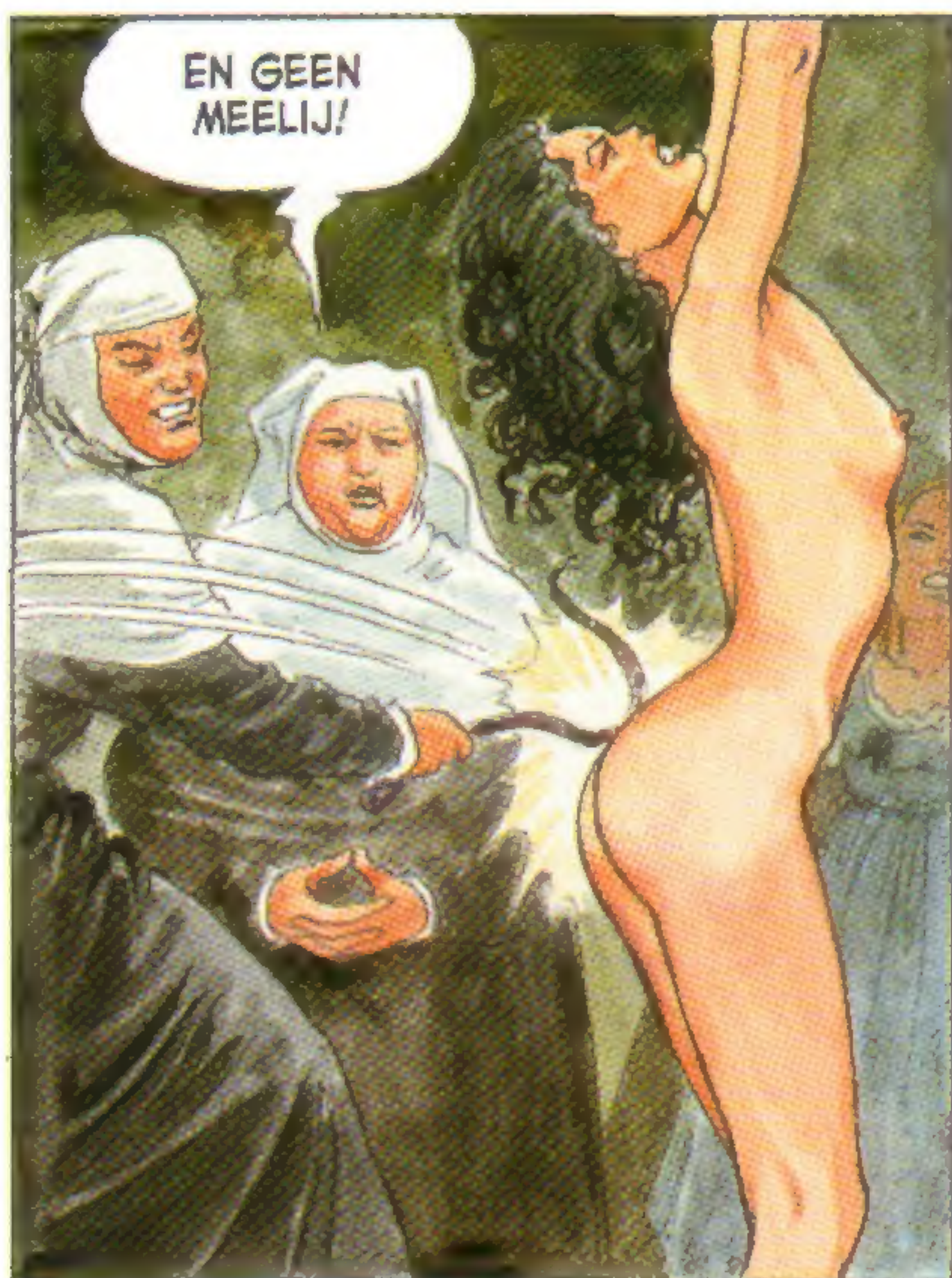

EINDE VAN DEZE EPISODE

ROME WAS IN DE VIJFTIENDE EEUW NIET BEPAALD EEN HEILIGE STAD.

Men bekommerde zich om God noch gebod. Burgers werden beroofd, huizen geplunderd, mensen vermoord, de prostitutie tierde welig.

In die tijd kwam de familie Borgia aan de macht door middel van moord, verraad, corruptie en politieke intriges. Dezelfde methodes die de maffia driehonderd jaar later zou gebruiken.

SOMBRIERO